

**VALSTYBINĖS KELIŲ TRANSPORTO INSPEKCIJOS
PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS
2015 METŲ VEIKLOS PLANO VYKDYMO ATASKAITA**

2016, Vilnius

TURINYS

I. VYKDYTA PROGRAMA IR PANAUDOTI ASIGNAVIMAI	2
II. APRAŠOMOJI DALIS	3
<i>Veiklos kontekstas</i>	3
<i>Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioritetų įgyvendinimas</i>	3
<i>Inspekcijos prioritetinių krypčių įgyvendinimas 2015 m.</i>	4
III. PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO DALIS	8
<i>Kelių ir krovinių vežimas kelių transportu</i>	9
<i>Kelių transporto techninė priežiūra</i>	12
<i>Vairuotojų mokymas</i>	14
<i>Kelių transporto specialistų kompetencijos vertinimas</i>	15
<i>Skaitmeniniuose tachografuose naudojamų kortelių išdavimas</i>	15
<i>Ūkio subjektų veiklos priežiūra</i>	16
<i>Konsultavimas ir metodinės pagalbos teikimas</i>	18
<i>Ūkio subjektų patikrinimas</i>	19
<i>Vairuotojų vairavimo ir poilsio režimo kontrolė</i>	20
<i>Transporto priemonių vairuotojų mokyklų priežiūra</i>	21
<i>Euro įvedimo Lietuvos Respublikoje reikalavimų laikymosi kontrolė</i>	21
<i>Patikrinimai keliuose ir pasienio kontrolės punktuose</i>	21
<i>Sunkiasvorių ir didžiagabaričių transporto priemonių kontrolė</i>	21
<i>Transporto priemonių techninės būklės kontrolė</i>	22
<i>Pavojingųjų krovinių vežimo kontrolė</i>	23
<i>Techninės apžiūros įmonių ir kontrolierių kontrolė</i>	23
<i>Administracinės atsakomybės taikymas</i>	23
<i>Investicijų projektų, numatytų Valstybės investicijų programoje, įgyvendinimas</i> ...	23
<i>Europos Sąjungos ir biudžeto lėšomis finansuojamų projektų vykdymas</i>	27
<i>Inspekcijos žmogiškųjų išteklių ir informacinių technologijų valdymas</i>	25
<i>Veiklos efektyvumo gerinimas</i>	26
<i>Atlikti tyrimai, vykdytos apklausos</i>	27
<i>Teisėkūros iniciatyvos</i>	28
<i>Tarptautinis bendradarbiavimas</i>	29
<i>Dalyvavimas Dvynių programoje</i>	31
IV. DALYVAVIMAS TARPINSTITUCINĖJE PROGRAMOJE	31
V. KITŲ METŲ SIEKIAI, IŽVALGOS, PRIORITETAI	32

Priedai

I. VYKDYTA PROGRAMA IR PANAUDOTI ASIGNAVIMAI

Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Inspekcija) 2015 m. įgyvendino Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro valdymo sričių 2015– 2017 m. strateginio veiklos plano 5 programos „Susisiekimo valstybinės ir vietinės reikšmės keliais užtikrinimas“ (programos kodas – 01.009) 3 tikslą „Užtikrinti vienodas ir palankias kelių transporto verslo sąlygas, gerinti kelių transporto saugą ir mažinti neigiamą poveikį aplinkai“.

Lentelėje pateikiama pagrindinė informacija apie Inspekcijai skirtus ir panaudotus asignavimus:

Skirti asignavimai, įskaitant patikslinimus (eurais)	Planuoti panaudoti asignavimai (eurais)	Faktiškai panaudoti asignavimai (eurais)	Panaudojimo proc.
Iš viso:	13368471	13174649,52	98,6
Iš jų: ES lėšos			
Bendrojo finansavimo lėšos			
Valstybės biudžeto lėšos	13336564	13147600	98,6
Kitos lėšos (biudžetinių įstaigų pajamų įmokos)	31907	27049,52	84,8
Įgyvendinamų investicijų projektų skaičius¹	Planas	Faktas	Įgyvendinimo proc.
	3	3	100
Valstybės biudžeto lėšos, skirtos įstaigai išlaikyti, iš viso:	4082630	3889145,57	95,3
Iš jų:			
Lėšos turtui įsigyti	359178	352625,38	98,2
Lėšos darbo užmokesčiui	2002801	1890702,33	94,4
Patvirtintų pareigybių skaičius (planinis)	186		
Patvirtintų pareigybių skaičius (laikotarpio pradžioje / pabaigoje)	186	186	

2015 m. į Lietuvos biudžetą Inspekcija surinko:

- 2954,1 tūkst. Eur valstybės rinkliavos, suteikdama administracines paslaugas;
- 2438,5 tūkst. Eur įmokų į Kelių priežiūros ir plėtros programos fondą, apskaičiuodama mokesčių už važiavimą keliais transporto priemonėmis (jų junginiais), kurių matmenys su kroviniu ar be jo ir (ar) ašies (ašių) apkrova, ir (ar) transporto priemonės (jų junginio) leidžiamoji bendroji masė viršija didžiausiuosius leidžiamuosius dydžius.

Surinktų įplaukų į biudžetą suma (5392,6 tūkst. Eur) visiškai padengė Inspekcijai išlaikyti: darbo užmokesčiui, socialiniam draudimui, prekėms ir paslaugoms bei turtui įsigyti 2015 m. panaudotus biudžeto asignavimus – 3889,1 tūkst. Eur (iš jų 325,6 tūkst. Eur – Valstybės investicijų programos investicinės lėšos).

¹ Įgyvendinamų projektų skaičius – nurodomas projektų, įtrauktų į susisiekimo ministro valdymo srities Valstybės investicijų programos vykdomų projektų sąrašą, kuris tvirtinamas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu, skaičius.

Per 2015 m. užsienio ir Lietuvos vežėjams už administracinius teisės pažeidimus Inspekcija paskyrė 512 tūkst. Eur baudų.

Teikdama duomenis pagal pasirašytas duomenų teikimo sutartis Inspekcija gavo ir į valstybės biudžetą pervedė 28,5 tūkst. Eur biudžetinių įstaigų pajamų įmokų.

II. APRAŠOMOJI DALIS

Veiklos kontekstas

Inspekcija vykdo valstybinio reguliavimo ir priežiūros funkcijas šiose srityse:

- keleivių ir krovinių vežimo kelių transportu;
- kelių transporto priemonių techninės priežiūros, aptarnavimo ir remonto;
- vairuotojų mokymo;
- kelių transporto specialistų kompetencijos vertinimo.

Vadovaudamasi teisės aktais suteiktais įgaliojimais Inspekcija:

▫ dalyvauja Europos Sąjungos (toliau – ES) teisėkūroje (keturiose ES darbo grupėse yra paskirta atsakinga institucija, penkiose – dalyvaujančia), pagal kompetenciją rengia ir pristato Lietuvos Respublikos pozicijas ES institucijose nagrinėjamaiais klausimais;

▫ reglamentuoja kelių transporto vairuotojų mokymo veiklą, transporto priemonių atitikties vertinimą ir taikymą, kelių transporto priemonių techninės priežiūros, aptarnavimo ir remonto bei techninės ekspertizės vykdymą;

▫ licencijuoja keleivinio ir krovinių kelių transporto veiklą;

▫ vykdo tarptautinio ir tolimojo susisiekimo kelių transportu maršrutų administravimą, kompensuoja tolimojo reguliaraus susisiekimo maršrutų vežėjų negautas pajamas dėl taikytų transporto lengvatų;

▫ atlieka ūkio subjektų veiklos priežiūrą, vykdo kelių transporto priemonių kontrolę keliuose ir pasienio kontrolės postuose, vykdo techninės priežiūros ir remonto paslaugų teikimo kontrolę;

▫ atlieka kelių transporto priemonių ir jų sudėtinių dalių atitikties vertinimą;

▫ tvirtina kelių transporto veiklos specialistų kompetencijos reikalavimus, vertina kompetenciją.

Inspekcijos veiklą ir jos pokyčius lemia ES ir valstybės transporto politika, Inspekcijai nustatyti uždaviniai ir funkcijos, bendra šalies ir transporto sektoriaus ekonominė situacija, transporto sistemos teisinės bazės pokyčiai, kiti veiksniai.

2015 m. Inspekcijos reguliavimo srityje buvo 5261 įmonė, vykdančios keleivių ir krovinių vidaus ir tarptautinius vežimus, turinti 38,3 tūkst. keleiviams ir kroviniams vežti skirtų transporto priemonių, 299 vairavimo mokyklos, 117 mokymo įstaigų, vykdančių papildomą vairuotojų mokymą, 27 mokymo įstaigos, mokančios asmenis, susijusius su pavojingųjų krovinių vežimu automobilių keliais, 10 techninės apžiūros įmonių ir 69 jų stotys, 13 ekspertizės įmonių, 59 tachografų dirbtuvės. Metų pabaigoje Inspekcija administravo 367 tolimojo ir 145 tarptautinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutus. Per metus atlygino (išmokėjo subsidijas) 9285,5 tūkst. Eur vežėjų negautų pajamų, patirtų dėl keleiviams suteiktų važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais lengvatų.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioritetų įgyvendinimas

Įgyvendindama programą „Susisiekimo valstybinės ir vietinės reikšmės keliais užtikrinimas“ 2015 m. Inspekcija prisidėjo prie šių Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioritetinių krypčių įgyvendinimo:

- 1.4. prioritetinės krypties „Informacinių išteklių infrastruktūros optimizavimas“;
- 2.3. prioritetinės krypties „Šešėlinės ekonomikos mažinimas“;
- 3.1. prioritetinės krypties „Energijos vartojimo efektyvumo didinimas“.

Siekdama didinti viešojo transporto sistemos efektyvumą, diegiant intelektines sistemas, gerinant kelionės planavimą, viešojo transporto informacijos prieinamumą ir paiešką, ir prisidėdama prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1.4. prioritetinės krypties „Informacinių išteklių infrastruktūros optimizavimas“ įgyvendinimo Inspekcija vykdė vieną svarbiausių šios krypties įgyvendinimo darbų – 1.4.5. „Sukurti viešojo transporto kelionės duomenų informacinę sistemą „Vintra“², kad keleiviai galėtų suplanuoti kelionę bet kuria transporto rūšimi tiek mieste, tiek tarp miestų“. 2015 m. buvo baigtas tęstinis ES ir biudžeto lėšomis finansuojamas šiai sistemai sukurti skirtas projektas. Sistemos pagrindu veikia keleiviams skirta kelionių viešuoju transportu maršruto paieškos ir planavimo elektroninė paslauga, leidžianti viešojo transporto naudotojui suplanuoti kelionės maršrutą, greitai sužinoti visą reikiamą planuojamos kelionės informaciją ir, palyginus kelionę viešuoju transportu ir automobiliu, pasirinkti tinkamiausią variantą. Ši sistema pasiekama adresu www.visimarsrutai.lt. Informacinė sistema „Vintra“ iš kitų kelionių planavimo sistemų išsiskiria tuo, kad joje kaupiami visų viešojo transporto rūšių Lietuvoje – kelių, oro, vandens ir geležinkelių – maršrutai.

Vykdydama su kelių transportu ir kelių transporto veikla susijusių ūkio subjektų priežiūrą Inspekcija taip pat prisidėjo prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioritetinės krypties „Šešėlinės ekonomikos mažinimas“; įgyvendindama investicijų projektą „Saulės fotovoltinės elektrinės įrengimas ant Inspekcijos administracinio pastato Vilniuje“ Inspekcija prisidėjo prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioritetinės krypties „Energijos vartojimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo.

Inspekcijos prioritetinių krypčių įgyvendinimas 2015 m.

2015 m. Inspekcijos veikla buvo nukreipta šiomis prioritetinėmis kryptimis:

- teisės aktų ir teisės aktais reguliuojamų procedūrų tobulinimas, siekiant didinti kelių transporto sektoriaus konkurencingumą, mažinant administracinę naštą;
- elektroniniu būdu teikiamų administracinių paslaugų tobulinimas;
- viešojo transporto sistemos efektyvumo didinimas, diegiant intelektines sistemas, gerinant kelionės planavimą, viešojo transporto informacijos prieinamumą ir paiešką;
- tolesnis konsultavimo sistemos tobulinimas, informacijos prieinamumo ir kokybės gerinimas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“ patvirtintų priežiūros funkcijų optimizavimo principų ir priežiūros institucijų veiklos pagrindinių nuostatų įgyvendinimas;
- rizikos vertinimu pagrįstos ūkio subjektų priežiūros ir kontrolės procesų tobulinimas;
- tarptautinio bendradarbiavimo plėtra;
- funkcijų atlikimo tobulinimas, veiklos efektyvumo gerinimas;
- naudojamų išteklių efektyvus valdymas ir mažinimas, diegiant atsinaujinančios energijos šaltinius, tobulinant naudojamą informacinių technologijų ir ryšių infrastruktūrą;
- 2013 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros nuostatų sklandaus įgyvendinimo užtikrinimas pagal Inspekcijos kompetenciją.

Mažinant administracinę naštą asmenims ir ūkio subjektams ir siekiant didinti kelių transporto sektoriaus

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos apibendrinta 2015 m. informacija³, Inspekcija yra šeštoji Administracinės naštos pokyčio pagal institucijas sąrašė kaip viena labiausiai administracinę naštą ūkio subjektams mažinusių valstybės institucijų.

² Plačiau apie projektą „Viešojo transporto kelionės duomenų informacinės sistemos „Vintra“ sukūrimas“ – ataskaitos dalyje „Europos Sąjungos ir biudžeto lėšomis finansuojamų projektų vykdymas“.

³ Suvestinė informacija apie administracinės naštos pokytį pagal institucijas pateikta Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2015 m. gruodžio 23 d. raštu Nr. (15.2-91)-3-6932.

konkurencingumą buvo inicijuojamas teisės aktų ir teisės aktais reguliuojamų procedūrų tobulinimas:

- Bendradarbiaujant su Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos „Linava“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovais buvo priimtas bendras sprendimas sumažinti administracinę naštą ūkio subjektams, supaprastinant vairuotojo liudijimų⁴ išdavimo tvarką⁵, kuriai įsigaliojus vairuotojo liudijimas išduodamas laikotarpiui, neviršijančiam vairuotojo turimos profesinės kvalifikacijos galiojimo laikotarpio. Vairuotojo liudijimo galiojimas nebesiejamas su kitų dokumentų galiojimo pabaiga, dėl to vežėjai galės rečiau kreiptis dėl liudijimo atnaujinimo. Iki minėtos tvarkos pakeitimo įsigaliojimo vairuotojo liudijimas turėjo būti pakeistas (atnaujintas) kaskart baigus galioti ar pasikeitus bet kuriam iš šių dokumentų: vežėjo veiklos licencijai, vairuotojo, ne ES valstybės piliečio, leidimui dirbti Lietuvoje arba dokumentui, suteikiančiam ar patvirtinančiam vairuotojo teisę būti ar gyventi Lietuvoje.

- Supaprastinta egzaminavimo ir ADR vairuotojo pasirengimo pažymėjimo⁶ išdavimo tvarka⁷, kuriai įsigaliojus asmuo, pageidaujantis laikyti vairuotojų, vežančių pavojinguosius krovinius, egzaminą, neprivalo pateikti mokymo kursų baigimo liudijimo (jei šie kursai baigti ne anksčiau kaip 2015 m. lapkričio 1 d.). Mokymo kursų baigimo duomenis Inspekcijai teikia mokymo įstaiga, kurioje asmuo sėkmingai baigė kelių transporto priemonių vairuotojų, vežančių pavojinguosius krovinius, mokymo kursus.

- Nustačius naują Prašymo išduoti leidimų važiuoti vieną kartą valstybinės reikšmės keliais tuo pačiu iš anksto suderintu maršrutu ta pačia didžiagabarite ir (ar) sunkiasvore transporto priemone formą⁸, vežėjams sudaryta galimybė pateikus vieną prašymą prašyti išduoti kelis leidimus važiuoti tuo pačiu iš anksto suderintu maršrutu ta pačia didžiagabarite ir (ar) sunkiasvore transporto priemone.

- Sprendžiant klausimus dėl Lietuvos Respublikos kelių įstatymo ir Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymų suderinamumo dėl leidimo mėnesiui važiuoti valstybinės reikšmės keliais šešių ar daugiau ašių transporto priemonėmis, kurias sudaro motorinė transporto priemonė su suporintais galiniais ratais ir priekaba (puspriekabe) su suporintais ratais ir kurios ašies (ašių) apkrova ne didesnė už didžiausiąją leidžiamąją ašies (ašių) apkrovą, bendroji masė yra didesnė už didžiausiąją leidžiamąją bendrąją masę ir yra ne didesnė kaip 48 tonos, įvairiuose pasitarimuose ne kartą dalyvavo Inspekcijos atstovai. Pasikeitus Lietuvos Respublikos kelių įstatymui, Inspekcijos atstovai teikė siūlymus ir rekomendacijas, kaip pakeisti įgyvendinamuosius teisės aktus. Įsigaliojus Leidimų važiuoti valstybinės reikšmės keliais didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis išdavimo tvarkos aprašo pakeitimams⁹, nuo 2015 m. rugpjūčio 1 d. minėtų transporto priemonių savininkai ir valdytojai, sumokėję mėnesio mokesį, gali gauti leidimą mėnesiui važiuoti valstybinės reikšmės keliais

⁴ Vairuotojo liudijimas – dokumentas, išduotas vežėjui ir patvirtinantis, kad jame nurodytas vairuotojas yra įdarbintas pagal įstatymus ir kitus teisės aktus, laikantis nustatytų įdarbinimo taisyklių, ir jis teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs profesinę kvalifikaciją vežti krovinius. Toks liudijimas išduodamas vežėjams, įdarbinusiems vairuotojus, ne ES valstybių piliečius.

⁵ Vairuotojo liudijimo išdavimo tvarkos pakeitimai, patvirtinti Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2015 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 2B-22 „Dėl Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2004 m. spalio 19 d. įsakymo Nr. 2B-292 „Dėl Vairuotojo liudijimo išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁶ ADR vairuotojo pasirengimo pažymėjimas – dokumentas, patvirtinantis kelių transporto priemonių vairuotojo pasirengimą vežti pavojinguosius krovinius pagal ADR reikalavimus. ADR (*pranc. – Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route*) – Europos šalių sutartis dėl Tarptautinio pavojingųjų krovinių vežimo kelių transportu.

⁷ 2015 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Inspekcijos viršininko 2015 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. 2B-146 „Dėl Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2012 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. 2B-313 „Dėl kelių transporto priemonių vairuotojų, vežančių pavojinguosius krovinius, mokymo ir egzaminavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁸ Nauja prašymo forma patvirtinta Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2015 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 2B-58 „Dėl Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2012 m. birželio 8 d. įsakymo Nr. 2B-240 „Dėl prašymų ir kitų su vežimo kelių transporto priemonėmis veikla susijusių Valstybinei kelių transporto inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos teikiamų dokumentų formų patvirtinimo“ pakeitimo“.

⁹ Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015 m. liepos 31 d. įsakymas Nr. 3-314(1.5E) „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 3-289 „Dėl Leidimų važiuoti valstybinės reikšmės keliais didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis, jiems nebereikia sumokėjus mėnesio mokesčių kiekvienam važiavimui įsigyti atskirą leidimą važiuoti vieną kartą.

○ Įgyvendinant Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatas ir siekiant padėti transporto priemonės pirkėjui įvertinti įsigyjamą transporto priemonę, buvo patvirtintas motorinės transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartyje privalomų nurodyti duomenų apie motorinę transporto priemonę ir jos trūkumus sąrašas¹⁰. Minėto sąrašo turinys ir nuostatos buvo derinamos su socialiniais partneriais, suinteresuotomis institucijomis, taip pat valstybinėmis institucijomis. Sąrašas atspindi pagrindinius transporto priemonės aktyviosios ir pasyviosios saugos elementus, būtinus, kad bet kokia transporto priemonė, dalyvaujanti eisme, būtų saugi visų eismo dalyvių atžvilgiu. Transporto priemonės duomenų ir trūkumų sąrašas padės ugdyti asmenų, parduodančių transporto priemones, sąžiningą ir atsakingą elgseną pirkėjo atžvilgiu, ugdyti pirkėjų sąmoningą prekės pasirinkimą ir suteiks minimalią informaciją priimant sprendimus.

○ Siekiant tobulinti vairuotojų mokymą ir gerinti eismo saugą, pakeisti ir papildyti vairuotojų mokymo tvarkos¹¹ reikalavimai: nustatyti papildomi reikalavimai, kad būsimoji vairuotojai kuo daugiau įgytų žinių ir įgūdžių, susijusių su transporto priemonių vairavimu tamsiuoju paros metu ir esant blogam matumui, taip pat šviesos prietaisų naudojimu šiomis sąlygomis. Konkretesni reikalavimai nustatyti mokant asmenis, siekiančius įgyti motorinių transporto priemonių su priekabomis vairavimo teisę.

○ Mažinant administracinę naštą transporto priemonių valdytojams pakeista leidimo nuvykti į privalomąją techninę apžiūrą, kai transporto priemonės privalomoji techninė apžiūra pasibaigusi, tvarka. Vadovaudamasis iki pakeitimo galiojusia tvarka¹², transporto priemonės savininkas arba valdytojas gali kreiptis į techninės apžiūros įmonę, kuri išduoda leidimą, suteikiantį teisę nuvykti į transporto priemonių techninės apžiūros įmonę atlikti privalomosios techninės apžiūros. Nuo 2016 m. sausio 1 d. pasikeitus tvarkai¹³, įteisinta galimybė transporto priemonės valdytojams, prisijungus prie Lietuvos techninės apžiūros įmonių asociacijos interneto svetainės duomenų bazės, užpildyti ir atsispausdinti skaitmeninį leidimą, suteikiantį teisę nuvykti į transporto priemonių techninės apžiūros įmonę atlikti privalomosios techninės apžiūros, kai transporto priemonės privalomosios techninės apžiūros galiojimas pasibaigęs.

○ Siekiant sukongretinti procedūras, kai transporto priemonės valdytojas, nesutinkantis su techninės apžiūros kontrolieriaus sprendimu dėl nustatyto (-ų) ar nenustatyto (-ų) trūkumo (-ų), patvirtintas Techninės apžiūros kontrolieriaus sprendimo apskundimo tvarkos aprašas¹⁴. Apraše numatyta, kad kai transporto priemonės valdytojas nesutinka su techninės apžiūros kontrolieriaus sprendimu dėl nustatyto (-ų) ar nenustatyto (-ų) trūkumo (-ų), jis galės šį sprendimą apskųsti techninės apžiūros įmonės vadovui. Techninės apžiūros įmonės vadovas privalo užtikrinti, kad būtų organizuotas pakartotinis transporto priemonės patikrinimas dėl techninės apžiūros kontrolieriaus priimto sprendimo. Pakartotinai patikrinus transporto priemonę yra pripažįstamas arba nepripažįstamas techninės apžiūros kontrolieriaus priimtas sprendimas. Tuo atveju, kai transporto priemonės valdytojas nesutinka su techninės apžiūros įmonės vadovo priimtu sprendimu, jis gali

¹⁰ Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2015 m. spalio 26 d. įsakymas Nr. 2B-231 „Dėl motorinės transporto priemonės pirkimo-pardavimo sutartyje privalomų nurodyti duomenų apie motorinę transporto priemonę ir jos trūkumus sąrašo patvirtinimo“.

¹¹ Inspekcijos viršininko 2015 m. balandžio 9 d. įsakymas Nr. 2B-71 „Dėl Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2014 m. balandžio 30 d. įsakymo Nr. 2B-84 „Dėl Vairuotojų mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

¹² Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2014 m. balandžio 24 d. įsakymas Nr. 2B-80 „Dėl teisės motorinėmis transporto priemonėmis ir jų priekabomis, kurių privalomosios techninės apžiūros dokumentų galiojimas yra pasibaigęs arba panaikintas, nuvykti į transporto priemonių techninės apžiūros įmonę atlikti privalomosios techninės apžiūros suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹³ Tvarkos pakeitimai nustatyti Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2015 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 2B-169 „Dėl Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2014 m. balandžio 24 d. įsakymo Nr. 2B-80 „Dėl teisės motorinėmis transporto priemonėmis ir jų priekabomis, kurių privalomosios techninės apžiūros dokumentų galiojimas yra pasibaigęs arba panaikintas, nuvykti į transporto priemonių techninės apžiūros įmonę atlikti privalomosios techninės apžiūros suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. Įsakymas įsigaliojo nuo 2016 m. sausio 1 d.

¹⁴ Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2015 m. liepos 20 d. įsakymas Nr. 2B-168 „Dėl Techninės apžiūros kontrolieriaus sprendimo apskundimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

kreiptis į Inspekciją, prašydamas pakeisti techninės apžiūros kontrolieriaus sprendimą. Inspekcijos viršininko įsakymu sudaroma komisija, kuri įvertina techninės apžiūros kontrolieriaus sprendimą dėl nustatyto (-ų) ar nenustatyto (-ų) trūkumo (-ų).

○ Siekiant įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 168/2013 dėl dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių patvirtinimo ir rinkos priežiūros nuostatų įgyvendinimo, Inspekcija paskirta atsakinga už Reglamento (ES) Nr. 168/2013 nuostatų, susijusių su dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių, jų sistemų, komponentų ir atskirų techninių mazgų tipo patvirtinimu, vykdymą, taip pat dviračių ir triračių transporto priemonių bei keturračių, jų sistemų, komponentų ir atskirų techninių mazgų, kuriems taikomas tipo patvirtinimas pagal Reglamentą (ES) Nr. 168/2013, rinkos priežiūrą.

○ Siekiant sudaryti galimybę asmenims rinktis vairavimo mokymosi formą, buvo organizuotas pasitarimas su vairavimo mokykloms atstovaujančių asociacijų, vairavimo mokyklų, suinteresuotų institucijų atstovais. Jo metu buvo tartasi dėl galimybės šeimos narį mokyti praktinio vairavimo su šeimos vairavimo instruktoriumi (nenumatant prievolės mokytis vairavimo mokykloje). Po įvykusio pasitarimo buvo parengtas preliminarus siūlomas šeimos nario mokymo modelis ir derinamas su suinteresuotų institucijų atstovais.

○ Siekiant tobulinti elektroniniu būdu teikiamas administracines paslaugas, buvo plečiamos sąsajos su valstybės informacinėmis sistemomis ir registrais, didinamas paslaugų prieinamumas ir jų patogumas:

▪ atsižvelgusi į klientų pageidavimą, kad Inspekcijos teikiamas administracines paslaugas būtų galima užsisakyti internetu ne tik juridiniams, bet ir fiziniams asmenims, buvo pagerintas elektroninių paslaugų, susijusių su tachografo kortelių užsakymu, patogumas piliečiams ir supaprastinta šių paslaugų užsakymo sistema. Nuo 2015 m. rugpjūčio 4 d. įsigaliojus pakeistoms taisyklėms¹⁵ internetu prisijungti¹⁶ prie tachografų kortelių užsakymo sistemos gali fizinis asmuo. Prisijungęs prie šios sistemos asmuo gali užsisakyti tachografo kortelę arba pranešti apie išduotos tachografo kortelės blogą veikimą, praradimą ar vagystę, o prašymo išduoti (pakeisti ar atnaujinti) tachografo kortelę pildymo metu galima iškart atlikti mokėjimą. Taip pat sukurta galimybė elektroniniu paštu ar (ir) trumpuoju (SMS) pranešimu gauti pranešimus apie internetu pateikto prašymo vykdymo eigą, pagamintą tachografo kortelę, besibaigiantį turimos tachografo kortelės galiojimą.

▪ pasikeitus Motorinių transporto priemonių, priekabų ir šių transporto priemonių sudedamųjų dalių atitikties įvertinimo atlikimo taisyklėms¹⁷, patys transporto priemonių gamintojai ar jų atstovai teikia informaciją apie ketinamus registruoti transporto priemonių tipus per išorinę Inspekcijos sukurtą prieigą, Inspekcijos specialistai tik patikrina informaciją apie ketinamus registruoti tipus ir perduoda informaciją registruojančiai institucijai, taip sumažindami patiriamas gamintojų ir jų įgaliotų atstovų administracines išlaidas. Transporto priemonių gamintojų atstovai gali laisviau planuoti savo veiklą, transporto priemonių, kurias ketina registruoti Lietuvos Respublikoje, atitikties įvertinimo duomenų pateikimą. Transporto priemonių gamintojų atstovams visos paslaugos, susijusios su transporto priemonių atitiktimi, suteikiamos elektroniniu būdu. 2015 m. šių skaitmenizuotų paslaugų teikimas tapo spartesnis, kai buvo atsisakyta reikalavimo pateikti prašymus paslaugai gauti ir pereita prie visiškos elektroninės paslaugos, kai duomenys teikiami naudojantis elektroniniais ištekliais.

¹⁵ Inspekcijos viršininko 2015 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. 2B-182 „Dėl Skaitmeniniuose tachografuose naudojamų identifikavimo kortelių išdavimo taisyklių patvirtinimo pakeitimo“ pakeistos Skaitmeniniuose tachografuose naudojamų identifikavimo kortelių išdavimo taisyklės.

¹⁶ Prisijungti prie prašymų išduoti skaitmeninio tachografo kortelės pateikimo internetu sistemos gali asmuo, identifikavęs save per elektroninės bankininkystės sistemą, naudodamas asmens tapatybės kortelę su įrašytu skaitmeniniu sertifikatu arba naudodamas mobilųjį elektroninį parašą.

¹⁷ Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. 3-534-(E) „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. 3-169 „Dėl motorinių transporto priemonių, priekabų ir šių transporto priemonių sudedamųjų dalių atitikties įvertinimo atlikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

▪ 2015 m. baigtas įgyvendinti ES ir biudžeto lėšomis finansuotas „Ūkio subjektų, susijusių su kelių transportu, stebėsenos ir informavimo valstybės informacinės sistemos „Vektra“ sukūrimo projektas“¹⁸. Sukūrus naująją informacinę sistemą, nuo 2015 m. liepos 1 d. pradėta teikti elektroninė paslauga savivaldybių vykdomosioms institucijoms vykdyti joms priskirtas kelių transporto veiklos licencijavimo funkcijas. Naudodamasi šia elektrone paslauga savivaldybių vykdomosios institucijos gali atlikti visus su licencijomis verstis keleivių vežimu autobusais vietinio susisiekimo maršrutais ir jų kopijomis susijusius veiksmus, gauti reikiamus duomenis iš registrų ir informacinių sistemų, naudojant Europos kelių transporto įmonių registrą tikrinti vežėjų transporto vadybininkų tinkamumą vadovauti vežėjo transporto veiklai kitose ES valstybėse narėse ir pan.

○ Plėtodama tarptautinį bendradarbiavimą ir siekdama gerinti administracinius gebėjimus Inspekcija dalyvauja ES Dvynių¹⁹ programos projektuose²⁰. 2015 m. pasibaigusiame tęstiniame ES Dvynių projekte „Parama pavojingųjų krovinių gabenimui“ (Turkijoje) Inspekcija atliko jaunesniojo partnerio funkcijas. Taip pat Inspekcija kartu su Vokietijos federaline krovinių vežimo transportu inspekcija 2015–2016 m. jaunesniųjų partnerių teisėmis dalyvauja kitame Dvynių programos projekte – „Parama Ukrainos infrastruktūros ministerijai stiprinti komercinio kelių transporto saugos standartus“. Abiejuose projektuose vyresniojo partnerio funkciją atlieka Lenkijos vyriausioji kelių transporto inspekcija. Projektus vykdančių valstybių ekspertai, dalyvaujant misijose, dalijasi gerąja praktika tiek tarpusavyje, tiek su šalies naudos gavėjos atitinkamomis institucijomis, teikia joms reikiamą informacinę paramą, vykdo mokymus. Dvynių projektų vykdymo metu gerinamas Lietuvos ir jos institucijų įvaizdis, užmezgami ir palaikomi tarptautiniai ryšiai, stiprinamos valstybės tarnautojų, dalyvaujančių projektų vykdymo procese, kompetencijos, gaunama finansinė nauda, dalijamasi patirtimi su kitų valstybių giminingomis institucijomis.

○ 2015 m. ypatingas dėmesys buvo skirtas ūkio subjektų, kurių valstybinę priežiūrą vykdo Inspekcija, taip pat techninių apžiūrų kontrolierių, tachografų dirbtuvių meistrų rizikingumui vertinti ir transporto priemonių atrankai stabdyti naudojant rizikingumo vertinimą sistemai sukurti, taip pat sunkiasvorių ir (ar) didžiagabaričių transporto priemonių ar jų junginių kontrolei šalies keliuose gerinti ir vairavimo ir poilsio apskaitos tvarkymo apgaulės būdu paieškai stiprinti.

III. PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO DALIS

Prisidėdama prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro valdymo sričių 2015–2017 m. strateginio veiklos plano įgyvendinimo, Inspekcija siekė šių svarbiausių strateginių Lietuvos transporto sistemos plėtros ir viešojo valdymo tobulinimo tikslų:

- eismo saugos ir transporto saugumo didinimo;
- poveikio aplinkai mažinimo;
- transporto sektoriaus konkurencingumo užtikrinimo;
- viešųjų (administracinių) paslaugų kokybės gerinimo verslui ir visuomenei, administracinės naštos verslui mažinimo ir verslui palankios aplinkos kūrimo.

Vykdydama savo reguliavimo srityje esančių subjektų valstybinę priežiūrą ir kontrolę, Inspekcija siekia užtikrinti vienodas konkurencijos sąlygas visiems kelių transporto verslo dalyviams. Kontroliuodama vairuotojų darbo ir poilsio režimo reikalavimų laikymąsi, transporto

¹⁸ Plačiau apie įgyvendintą Europos Sąjungos ir biudžeto lėšomis finansuotą projektą „Ūkio subjektų, susijusių su kelių transportu, stebėsenos ir informavimo valstybės informacinės sistemos „Vektra“ sukūrimas“ – ataskaitos dalyje „Europos Sąjungos ir biudžeto lėšomis finansuojamų projektų vykdymas“.

¹⁹ Dvynių programa (angl. *Twinning programme*) – analogiškų valstybinių institucijų bendradarbiavimas, siekiant perduoti ES valstybių narių reformų patirtį šalims naudos gavėjoms. Dvynių programa yra viena iš pažangių tarptautinio bendradarbiavimo formų, paremta tiesioginiu žinių perdavimu, siekiant sustiprinti programoje dalyvaujančių šalių administracinius gebėjimus.

²⁰ Daugiau informacijos apie Inspekcijos dalyvavimą Dvynių programos projektuose pateikiama ataskaitos skyriuje „Dalyvavimas Dvynių programoje“.

priemonių techninę būklę, didžiausiuosius leidžiamuosius matmenis ir svorį bei atlikdama kitus patikrinimus, Inspekcija siekia prisidėti prie eismo saugumo gerinimo ir neigiamo poveikio aplinkai mažinimo.

2015 m. Inspekcija įgyvendino programos „Susisiekimo valstybinės ir vietinės reikšmės keliais užtikrinimas“ 3 tikslą „Užtikrinti vienodas ir palankias kelių transporto verslo sąlygas, gerinti kelių transporto saugą ir mažinti neigiamą poveikį aplinkai“. 2015 m. pasiekti visi programos tikslo ir uždavinio vertinimo rezultato ir produkto kriterijai.

Programos tikslo pasiekimas vertinamas rezultato kriterijais. Pirmasis rezultato kriterijus – „Kelių transporto saugos, aplinkos apsaugos ir sąžiningos konkurencijos tikslais patikrintų ūkio subjektų ir visų su kelių transporto veikla susijusių ūkio subjektų santykis – iki 10 procentų“. 2015 m. pasiekta tinkama šio kriterijaus reikšmė – 5,7 proc. Rezultato vertinimo kriterijus atspindi įvairių Inspekcijos sričių veiklos rodiklius. Pasiekta kriterijaus reikšmė patvirtina, kad Inspekcija tinkamai ir subalansuotai reaguoja į kelių transporto rinkos pokyčius, taiko proporcingą ir rizikos vertinimu pagrįstą ūkio subjektų priežiūrą, nedidina naštos verslui bei užtikrina sąžiningos konkurencijos laikymąsi. Taip pat pasiekta ir antrojo rezultato kriterijaus „Patikrintų transporto priemonių ir jų ekipažų, atitinkančių nustatytus reikalavimus, dalis, palyginti su visomis patikrintomis transporto priemonėmis, proc.“ reikšmė: iš visų patikrintų transporto priemonių ir jų ekipažų 81,5 proc. atitiko nustatytus reikalavimus (planas – 76 proc.). Inspekcijos taikytos prevencinės priemonės, konsultavimas ir kiti veiksmai padėjo įvykdyti siekiamą rodiklį.

2015 m. programos 3 tikslui pasiekti buvo numatytas uždavinys „Užtikrinti ir tobulinti ūkio subjektų veiklos priežiūrą, pažeidimų prevenciją ir verslo poreikius atitinkančių administracinių paslaugų teikimą“. Uždaviniui įgyvendinti buvo numatytos dvi priemonės:

- vykdyti rizikos vertinimu pagrįstą ūkio subjektų veiklos priežiūrą, teikti metodinę pagalbą ir administracines paslaugas, plečiant elektroninės erdvės galimybių panaudojimą;
- įgyvendinti Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo nuostatas.

Uždaviniui vertinti nustatyti 3 produkto kriterijai:

1. Produkto kriterijaus „Elektroniniu būdu teikiamų administracinių paslaugų dalis“ reikšmė pasiekta – 2015 m. elektroniniu būdu buvo teikiama 42,3 proc. administracinių paslaugų (planas – 41,8 proc.) .

2. Produkto kriterijaus „Patikrintų įmonių, teikiant metodinę pagalbą, dalis, palyginti su visomis Inspekcijos metų veiklos plane numatytomis patikrinti įmonėmis“ reikšmė taip pat pasiekta. 42,2 proc. įmonių patikrinimų buvo patikrinimai teikiant metodinę pagalbą ūkio subjektams.

3. Produkto kriterijus „Panaudota subsidijoms skirtų asignavimų kompensuoti vežėjų negautas dėl važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais lengvatų pajamas“ įgyvendintas 100 proc.

Inspekcijos 2015 metų veiklos plane numatytų priemonių įgyvendinimas pagal jų vertinimo kriterijus pateikiamas šios ataskaitos **1 priede**.

Keleivių ir krovinių vežimas kelių transportu

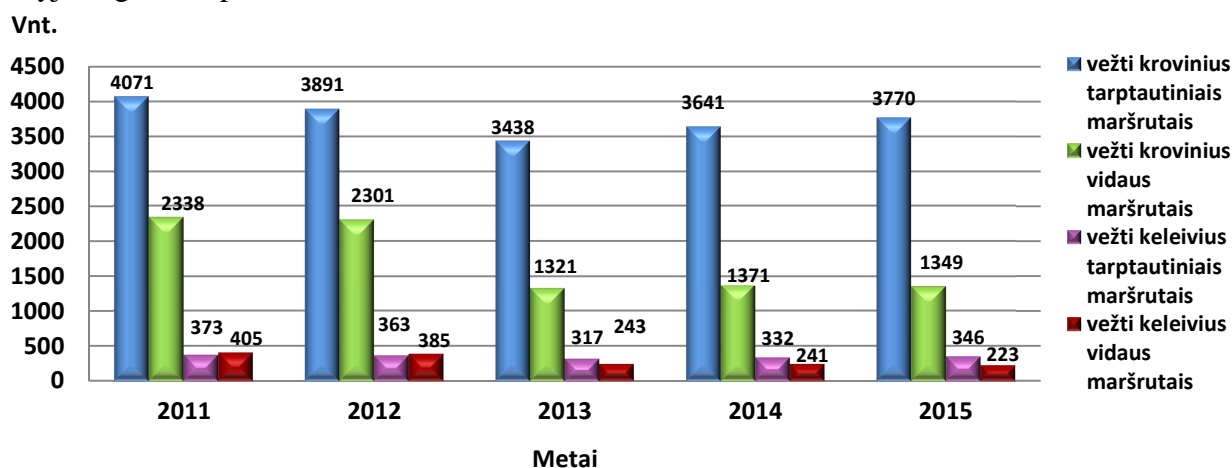
Inspekcija vežėjams išduoda:

- keleivių ar krovinių vežimo kelių transporto priemonėmis už atlygį veiklos licencijas,
- leidimus vežti keleivius ar krovinius užsienio valstybių teritorija,
- leidimus vežti keleivius tolimojo ir tarptautinio reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais,
- leidimus važiuoti valstybinės reikšmės keliais didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis,

- kelionės lapus vežti keleivius užsakomaisiais reisais tarptautiniais maršrutais,
- keleivių vežimo savo sąskaita veiklos sertifikatus.

Krovinių vežėjai 2015 m. pabaigoje turėjo 3770 Bendrijos licencijų²¹ vežti krovinius ir 30977 Bendrijos licencijų vežti krovinius kopijas²², 1349 licencijas verstis krovinių vežimu vidaus maršrutais ir 4531 šių licencijų kopiją. Per metus vežėjų, turinčių Bendrijos licencijas vežti krovinius, skaičius padidėjo 3,54 proc. (2014 m. pabaigoje – 3641), krovinių automobilių, turinčių šių licencijų kopijas, skaičius padidėjo 8,74 proc. (2014 m. pabaigoje – 28486). Vežėjų, turinčių licencijas verstis krovinių vežimu vidaus maršrutais, skaičius sumažėjo 1,60 proc. (2014 m. pabaigoje – 1371), krovinių automobilių, turinčių šių licencijų kopijas, skaičius sumažėjo 0,02 proc. (2014 m. pabaigoje – 4532). Licencijų verstis krovinių vežimu vidaus maršrutais skaičius sumažėjo, vežėjams atsisakius šių licencijų dėl krovinių vežimo veiklos nutraukimo, be to, dalis vežėjų šios rūšies licencijų atsisakė, nes turi Bendrijos licencijas vežti krovinius. O licencijų verstis krovinių vežimu vidaus maršrutais kopijų skaičius išliko beveik nepakitęs. Bendrijos licencijų vežti krovinius, ypač jų kopijų, didėjimas rodo, kad vežėjai tikisi gerėjančios ekonominės situacijos ir ateityje augančios paklausos.

1 pav. Licencijų vertis keleivių ir krovinių vežimu skaičius (gruodžio 31 d.).

Keleivių vežėjai 2015 m. pabaigoje turėjo 346 Bendrijos licencijas vežti keleivius ir 1506 Bendrijos licencijų vežti keleivius kopijas, 223 licencijas verstis keleivių vežimu autobusais vidaus maršrutais ir 1335 šių licencijų kopijas. Per metus vežėjų, turinčių Bendrijos licencijas vežti keleivius, skaičius padidėjo 4,22 proc. (2014 m. pabaigoje – 332), autobusų, turinčių šių licencijų kopijas, skaičius padidėjo 15,23 proc. (2014 m. pabaigoje – 1307). Vežėjų, turinčių licencijas verstis keleivių vežimu autobusais vidaus maršrutais, skaičius sumažėjo 7,47 proc. (2014 m. pabaigoje – 241), autobusų, turinčių šių licencijų kopijas, skaičius sumažėjo 0,96 proc. (2014 m. pabaigoje – 1348). Licencijų verstis keleivių vežimu vidaus maršrutais skaičius sumažėjo, nes arba vežėjai tiesiog atsisakė šių licencijų, nutraukdami keleivių vežimo veiklą, arba šios rūšies licencijų atsisakė, nes turi Bendrijos licencijas vežti keleivius. O licencijų verstis keleivių vežimu vidaus maršrutais kopijų skaičius išliko beveik nepakitęs. Nemažai padidėjo Bendrijos licencijų vežti keleivius kopijų skaičius. Tai rodo didėjančią keleivių vežimo užsakomaisiais reisais paklausą.

Per 2015 m. išduota, pratęsta, pakeista 14521 keleivių ir (ar) krovinių vežimo kelių transporto priemonėmis už atlygį veiklos licencija, licencijos kopija ir keleivių vežimo savo sąskaita veiklos sertifikatas. Tai 28,25 proc. mažiau nei per 2014 m. (20239). Iš to skaičiaus per 2015 m.

²¹ Bendrijos licencijos yra dviejų rūšių: Bendrijos licencija vežti keleivius, suteikianti teisę vežti keleivius autobusais tarptautiniais maršrutais ir Lietuvos Respublikos teritorijoje, arba Bendrijos licencija vežti krovinius, suteikianti teisę vežti krovinius tarptautiniais maršrutais ir Lietuvos Respublikos teritorijoje krovininėmis kelių transporto priemonėmis, kurių didžiausioji leidžiamoji masė, įskaitant priekabą (puspriekabę), didesnė kaip 3,5 tonos.

²² Licencijos kopija – vežėjo, turinčio keleivių ir (ar) krovinių vežimo kelių transporto priemonėmis už atlygį veiklos licenciją, keleiviams ar kroviniams vežti naudojamai kelių transporto priemonei išduodama licenciją atitinkanti licencijos kopija.

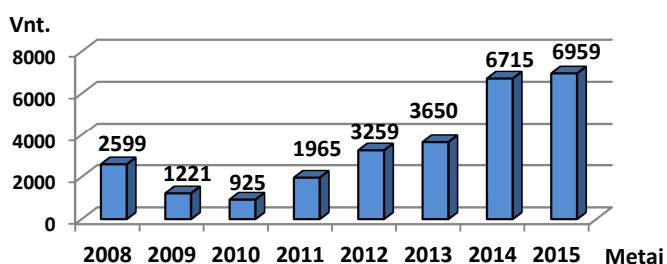
išduotos, pratęstos, pakeistos 1257 licencijos, 31,68 proc. mažiau nei per 2014 m. (1840). Toks išduotų, pratęstų, pakeistų licencijų skaičiaus sumažėjimas siejamas su Bendrijos licencijų galiojimo pratęsimu 2014 m., nes 2004 m. įstojus į ES išduotos Bendrijos licencijos vieną kartą buvo tęsiamos iki 2009 m., iki 2014 m. – tęsiamos vėl, o 2015 m. daugiausia buvo išduodamos naujos ar keičiamos esamos licencijos. Dėl tų pačių priežasčių 27,91 proc. sumažėjo ir per 2015 m. išduotų, pratęstų, pakeistų licencijų kopijų ir keleivių vežimo savo sąskaita veiklos sertifikatų skaičius (13264), lyginant su 2014 m. (18399). Tam įtakos galėjo turėti ir nuo 2011 m. gruodžio 4 d. taikoma nuostata, kad licencijų kopijos išduodamos ne laikotarpiui nuo 1 iki 5 metų, o iki licencijos galiojimo pabaigos, todėl mažėja tarpinių licencijų kopijų pratęsimų dar nepasibaigus licencijos galiojimui.

	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Išduotų, pratęstų, pakeistų licencijų skaičius	1158	1948	1207	1247	1203	1406	1840	1257
Išduotų, pratęstų, pakeistų licencijų kopijų ir keleivių vežimo savo sąskaita veiklos sertifikatų skaičius	12108	19497	12229	15680	18786	19621	18399	13264

Per 2015 m. Inspekcija gavo 18983 Lietuvos vežėjų prašymus išduoti užsienio valstybių leidimų (25,99 proc. mažiau nei per 2014 m. (25650) ir išdavė 182363 leidimus (34,65 proc. mažiau nei per 2014 m. (279043). Sumažėjusių leidimų poreikį nulėmė Rusijos Federacijos taikyti apribojimai prekių įvežimui, paveikę transporto paslaugų rinką.

Per 2015 m. buvo išduoti 13155 leidimai važiuoti valstybinės reikšmės keliais didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis. Šių leidimų išduota 11,55 proc. daugiau nei 2014 m. (11793) ir išduodamų leidimų skaičius nuolat auga. Tam turi įtakos besiplečiantis statybos sektorius, kuriam reikia atgabenti dideles ir sunkias statybines konstrukcijas, sugriežtėjusi administracinė atsakomybė ne tik transporto priemonių valdytojams, bet ir krovinių siuntėjams, prie išduodamų leidimų skaičiaus didėjimo prisidėjo ir galimybė gauti leidimą vežti dalomą krovinį šešių ar daugiau ašių sunkiasvore transporto priemone, kurią sudaro motorinė transporto priemonė su suporintais galiniais ratais ir priekaba (puspriekabė) su suporintais ratais ir kurios ašies (ašių) apkrova yra ne didesnė už didžiausiąją leidžiamąją ašies (ašių) apkrovą, masė yra didesnė už didžiausiąją leidžiamąją masę ir yra ne didesnė kaip 48 t.

Ekonominės ir ne ES valstybių piliečių įdarbinimo sąlygos – svarbiausi veiksniai, nuo

2 pav. Vairuotojų liudijimų išdavimas 2008–2015 metais

kurių priklauso vežėjams, įdarbinusiems vairuotojus, ne ES valstybių piliečius, išduodamų vairuotojų liudijimų ir jų kopijų skaičius. Kadangi Lietuvoje įdarbinamų vairuotojų (profesionalų) atlyginimai Lietuvos gyventojams yra pakankamai nedideli, o sąlygos įdarbinti ne ES piliečius, kurie sutinka dirbti už tokį

atlyginimą, yra nesudėtingos, tai lėmė didėjantį vairuotojų (profesionalų) įdarbinimą iš trečiųjų šalių.

2015 m. Inspekcija išdavė 6959 vairuotojų liudijimus (ir tiek pat jų kopijų) vežėjams, įdarbinusiems vairuotojus, ne ES valstybių piliečius. 2015 m. gruodžio 31 d. buvo 6636 galiojantys vairuotojų liudijimai.

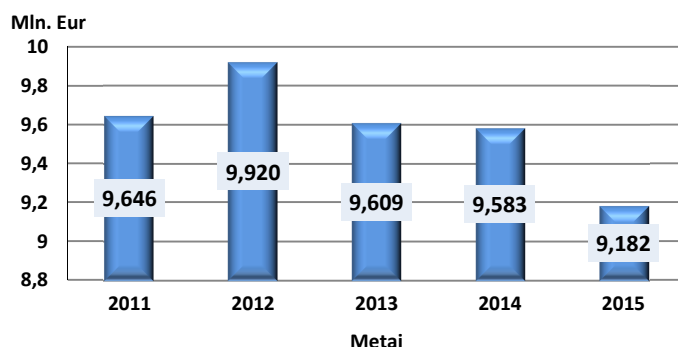

Per 2015 m. buvo išduota 13815 kelionės lapų, naudojamų vežti keleivius tarptautiniais maršrutais teikiant vienkartinės paslaugas. Kelionės lapų buvo išduota 7,51 proc. daugiau nei 2014 m. (12850). Atsižvelgiant į išduotų kelionės lapų skaičių galima teigti, kad keleivių vežimas tarptautiniais maršrutais per pastaruosius keletą metų sėkmingai augo.

Administruojamų tarptautinio reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutų skaičius 2015 m. pabaigoje buvo 145 (2014 m. pabaigoje buvo 139). Administruojami tarptautinio reguliaraus susisiekimo maršrutai, kuriems leidimai išduoti pagal dvišales ir daugiašales tarptautines sutartis kelių transporto srityje ir ES reglamentus.

Inspekcijos reguliavimo srityje 2015 m. pabaigoje buvo 367 tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutai (2015 m. – 370 maršrutų), keleivius jais vežė 43 vežėjai. Vežėjų skaičius, palyginti su 2014 m., sumažėjo 2 vežėjams atsisakius leidimų vežti keleivius šiais maršrutais ir nutraukus su jais sudarytas sutartis. Maršrutų skaičius sumažėjo nutraukus eismą maršrutais, kuriais vežti keleivius atsisakė vežėjai, o dėl mažų keleivių srautų tolesnis tų maršrutų funkcionavimas tapo netikslingas.

Nuo 2001 m. pradžios Inspekcija pagal Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymą atlygina vežėjų negautas dėl važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais lengvatų

4. pav. Vežėjų per metus negautos dėl važiavimo tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais lengvatų pajamos.

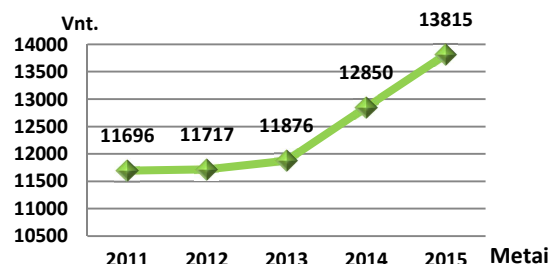
pajamas. Per 2015 m. Inspekcija vežėjams atlygino 9285,5 mln. Eur negautų pajamų (įskaitant 0,08 mln. Eur skolą vežėjams už 2014 m. lapkričio mėn. ir 0,754 mln. Eur už 2014 m. gruodžio mėn.)

pajamų sumažėjimą lėmė PVM sumažinimas nuo 21 iki 9 proc., kuris įskaičiuotas į negautų pajamų sumą, 2014 m. negautų pajamų suma beveik nepakito, o 2015 m. negautų pajamų sumažėjimui įtakos galėjo turėti sumažėjęs keleivių skaičius. Iš viso per 2001–2015 m. dėl minėtų transporto lengvatų vežėjai negavo 104,399 mln. Eur. pajamų, kurios atlyginamos valstybės biudžeto lėšomis.

2015 m. dėl taikomų važiavimo lengvatų su 50 ir 80 proc. nuolaida parduota 3513 tūkst. tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais bilietų. Palyginti su 2014 m., šis skaičius sumažėjo 6,3 proc. (2014 m. – 3749 tūkst. lengvatinių bilietų). Tokiam parduotų su nuolaidomis bilietų skaičiaus sumažėjimui galėjo turėti įtakos keleivių keliavimo būdo pasikeitimas, nes sumažėjus degalų kainoms nemažai jų pasirinko kelionę asmeniniais automobiliais.

Kelių transporto techninė priežiūra

Vykdydama kelių transporto priemonių techninę priežiūrą, Inspekcija dalyvauja rengiant ir įgyvendinant saugaus eismo kelių transporte ir kelių transporto priemonių techninės politikos

3 pav. Per metus išduotų kelionės lapų vežti keleivius vienkartiniais reisais tarptautiniais maršrutais kiekiai

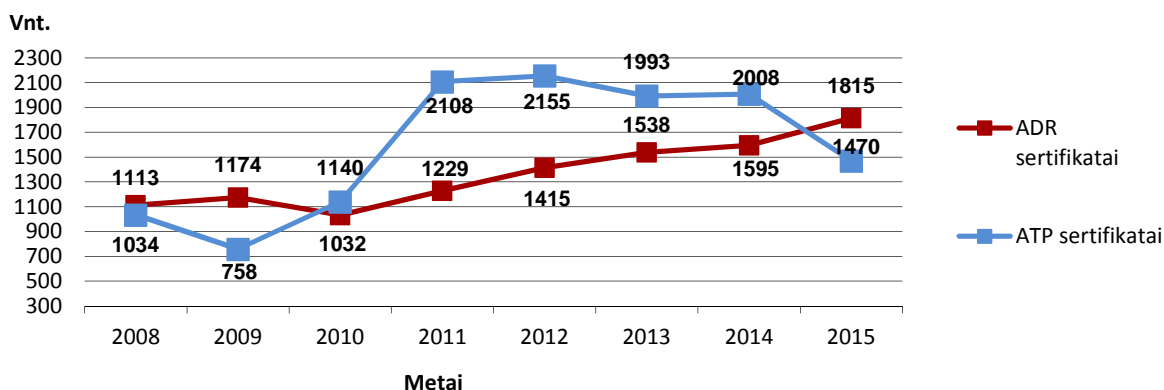
2015 m. lengvatinių tolimojo susisiekimo autobusais bilietų parduota 6,3 proc. mažiau nei 2014 m.

programas, atlieka transporto priemonių ir jų sudėtinųjų dalių atitikties įvertinimą²³, organizuoja kelių transporto priemonių techninės ekspertizės atlikimą, formuoja privalomosios techninės apžiūros organizavimo principus, sprendžia privalomosios techninės apžiūros atlikimo technologijų, vienodų kontrolės būdų taikymo, vienodo teisės aktų reikalavimų interpretavimo klausimus, kartu su kitomis valstybės institucijomis įgyvendina transporto priemonių neigiamo poveikio aplinkai mažinimo politiką.

2015 metais išduoti 35 informaciniai pranešimai pagal Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos sutarties „Dėl vienodų techninių nurodymų ratinėms transporto priemonėms, įrangai ir dalims, kurios gali būti sumontuotos ir (arba) naudojamos ratinėse transporto priemonėse, priėmimo“ nurodymus išduotų patvirtinimo abipusio pripažinimo sąlygų nuostatų (Ženevos sutartis) taisykles ir 18 sertifikatų pagal ES reglamentus. Sudėtinųjų dalių sertifikavimas pagal tarptautinius reikalavimus atveria Lietuvos gamintojams Europos Bendrijos bei kitų šalių rinkas ir sudaro galimybes konkurencingam ir kokybiškam produktui ne tik patekti į Lietuvą, bet ir plėtoti eksportą.

Atliekant Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas kelių transporto priemonės tinkamumo vežti pavojinguosius krovinius patvirtinimo srityje²⁴, 2015 metais išduota 1815 ADR sertifikatų transporto priemonėms, vežančioms pavojinguosius krovinius. Vežėjams taip pat išduota 1470 ATP sertifikatų transporto priemonėms, vežančioms greitai gendančius maisto produktus tarptautiniais maršrutais. Pastebimas išduodamų ATP sertifikatų sumažėjimas (2014 m. išduoti 2008 ATP sertifikatai) siejamas su sumažėjusiu vežėjų darbu Rytų valstybių kryptimis. Tačiau tai atsveria 13,8 proc. išaugęs išduotų ADR sertifikatų skaičius (2014 m. išduoti 1595 ADR sertifikatai). Tai leidžia daryti išvadą, kad Lietuvos vežėjai sėkmingai prisitaikė prie pasikeitusių rinkos sąlygų ir persiorientavo į kitas veiklos sritis.

5 pav. 2008–2015 m. išduotų ATP ir ADR sertifikatų skaičius.

Vykdamas transporto priemonių ir sudėtinųjų transporto priemonių dalių atitikties įvertinimą, 2015 m. buvo išduota 1013 pažymų dėl individualaus patvirtinimo ir 13 sertifikatų dėl transporto priemonių tipo patirtinimo.

Pasikeitus Motorinių transporto priemonių, priekabų ir šių transporto priemonių sudedamųjų dalių atitikties įvertinimo atlikimo taisyklėms, patys transporto priemonių gamintojai ar jų atstovai per išorinę Inspekcijos sukurtą prieigą teikia Inspekcijai informaciją apie ketinamus registruoti transporto priemonių tipus. Inspekcijos specialistai 2015 m. apmokė 54 transporto priemonių gamintojų įgaliotųjų atstovų paskirtus asmenis, siekiančius duomenis teikti elektroniniu būdu per išorinę Inspekcijos sukurtą prieigą. Įgaliotiesiems asmenims suvedus ketinamų registruoti tipų

²³ Atitikties įvertinimas – tai transporto priemonės atitiktis Europos Bendrijoje galiojantiems techniniams reikalavimams. Šioje srityje Lietuvoje nuo 2002 m. pradėjo veikti transporto priemonių ir jų sudėtinųjų dalių atitikties įvertinimo sistema. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2001 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. 44 „Dėl transporto priemonių ir sudėtinųjų transporto priemonių dalių atitikties įvertinimo“ įgaliojo Inspekciją vykdyti transporto priemonių ir sudėtinųjų transporto priemonių dalių atitikties įvertinimo funkcijas.

²⁴ Šios funkcijos atliekamos vadovaujantis atitinkamomis Europos sutarties dėl pavojingųjų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) 9 dalies nuostatomis.

duomenis, Inspekcijos specialistai juos patikrindavo, įvertindavo jų atitiktį tuo metu galiojantiems Europos Bendrijos reikalavimams, užregistruodavo ir perduodavo VĮ „Regitra“. 2015 m. užregistruota ir VĮ „Regitra“ perduota 1151 EB tipo patvirtinimo liudijimo duomenų.

Vadovaudamasi Reikalavimų transporto priemonių techninę priežiūrą ir (ar) remontą atliekantiems asmenims ir transporto priemonių techninės priežiūros ir (ar) remonto paslaugų teikimo tvarkos aprašu²⁵ 2015 m. Inspekcija išnagrino 67 vartotojų skundus dėl suteiktų transporto priemonių techninės priežiūros ir (ar) remonto paslaugų. Visi skundai buvo išnagrinėti pagal Inspekcijos kompetenciją, neatliekant fizinių kontrolės veiksmų, tačiau įvertinus dokumentus.

Vairuotojų mokymas

2015 m. įvairių kategorijų transporto priemonių vairuotojų mokymą vykdė 299 vairavimo mokyklos. Palyginti su 2014 m., vairavimo mokyklų skaičius iš esmės nepakito (sumažėjo viena vairavimo mokykla). Naujas (supaprastintas) ūkio subjektų licencijavimo modelis (modelis „D“²⁶) neturėjo įtakos vairavimo mokyklų skaičiaus didėjimui. Per 2015 metus 12-ai naujų įmonių ir įstaigų (vairavimo mokykloms) suteikta teisė vykdyti vairuotojų mokymą. Daugumai vairavimo mokyklų (per 100) teisės vykdyti vairuotojų mokymą suteikimo įforminimas buvo keičiamas ne tik dėl veiklos tęsimo, bet ir dėl to, kad vairavimo mokyklos keitė mokymo objektus (mokymo patalpas ar vairavimo mokymo aikšteles), taip pat teisinę formą, pavadinimą ar papildė kitų kategorijų transporto priemonių vairuotojų mokymo veikla. Teisė vykdyti vairuotojų mokymą panaikinta 11-ai vairavimo mokyklų joms atsisakius vykdyti veiklą arba ją nutraukus.

2015 m. vairuotojų mokytojams ir vairavimo instruktoriams teisė dirbti vairavimo mokykloje vairuotojų mokytoju ir (ar) vairavimo instruktoriumi buvo suteikta neterminuotam laikui (vadovaujantis nauja tvarka). Asmenų, kuriems ši teisė suteikta, sąrašai skelbiami Inspekcijos interneto svetainėje. Nustatyta tvarka teisė dirbti vairavimo mokykloje vairuotojų mokytoju ir (ar) vairavimo instruktoriumi per 2015 m. suteikta 401 asmeniui.

Specialūs pirminiai ir periodiniai mokymo kursai vairuotojų mokytojams ir vairavimo instruktoriams buvo organizuoti septyniose aukštosiose mokyklose. 2015 m. gruodžio 31 d. 101 asmuo turėjo nustatyta tvarka suteiktą teisę dirbti vairavimo mokykloje vairuotojų mokytojais, 718 asmenų – vairavimo instruktoriais ir 802 asmenys – vairuotojų mokytojais ir vairavimo instruktoriais. Palyginti su 2014 m., sumažėjo 50 asmenų, turinčių suteiktą teisę dirbti vairavimo mokykloje vairuotojų mokytojais ir (arba) vairavimo instruktoriais.

Mokymo įstaigų, turinčių teisę vykdyti papildomą vairuotojų mokymą, skaičius, kaip ir 2014 m., didėjo. Per 2015 m. vadovaujantis mokymo veiklos licencijavimo „D“ modeliu teisė vykdyti papildomą vairuotojų mokymą suteikta 16 naujų mokymo įstaigų ir jų skaičius išaugo iki 117. Papildomą mokymą 2015 m. baigė 2754 pradedantieji vairuotojai, pažeidę tam tikrus Kelių eismo taisyklių reikalavimus (2014 m. – 400 pradedančiųjų vairuotojų mažiau), ir 9521 vairuotojas, kuriam teisė vairuoti buvo atimta dėl Kelių eismo taisyklių reikalavimų pažeidimų (2014 m. – per 500 vairuotojų mažiau).

2015 metais asmenų, susijusių su pavojingųjų krovinių vežimu automobilių keliais, mokymą vykdė 27 mokymo įstaigos (9 mokymo įstaigomis daugiau nei 2014 m.).

Siekdama gerinti informacijos prieinamumą ir kokybę ir užtikrinti geresnį vairuotojų mokymo reikalavimų suprantamumą, Inspekcija parengė susistemintą ir aiškią informaciją asmenims, siekiantiems įgyti vairuotojo pažymėjimą. Inspekcijos interneto svetainėje būsimasis vairuotojas vienoje vietoje gali susipažinti su reikalavimais, keliamais būsimiems vairuotojams, sužinoti, koks yra minimalus amžius, nuo kurio leidžiama įgyti teisę vairuoti automobilius, jų

²⁵ Reikalavimų transporto priemonių techninę priežiūrą ir (ar) remontą atliekantiems asmenims ir transporto priemonių techninės priežiūros ir (ar) remonto paslaugų teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie susisiekimo ministerijos viršininko 2014 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. 2B-175 „Dėl Reikalavimų transporto priemonių techninę priežiūrą ir (ar) remontą atliekantiems asmenims ir transporto priemonių techninės priežiūros ir (ar) remonto paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁶ Licencijavimo modelis „D“ – ūkio subjektai, pageidaujantys vykdyti vairuotojų mokymą ar papildomą vairuotojų mokymą, Inspekcijai turi pateikti tik nustatytos formos deklaraciją ir reikalingus dokumentus, o savo veiklą gali pradėti jau kitą dieną nuo dokumentų gavimo Inspekcijoje dienos.

junginius su priekabomis, motociklus bei mopedus, ir susipažinti su vairavimo teisės įgijimo sąlygomis, susipažinti su mokymosi galimybėmis, įgyjant AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE, T kategorijų transporto priemonių vairavimo teisę. Ši susisteminta, suprantamai ir išsamiai pateikta objektyvi informacija padės būsimiems vairuotojams tinkamai ir laiku pasirengti įgyti teisę vairuoti norimą transporto priemonę.

Kelių transporto specialistų kompetencijos vertinimas

Siekdama užtikrinti tinkamas kelių transporto verslo plėtros sąlygas ir konkurencines galimybes, Inspekcija sėkmingai egzaminavo asmenis, susijusius su pavojingųjų krovinių vežimu automobilių keliais bei licencijuojama kelių transporto veikla, ir išdavė jiems atitinkamus pažymėjimus ar suteikė teisę mokytis.

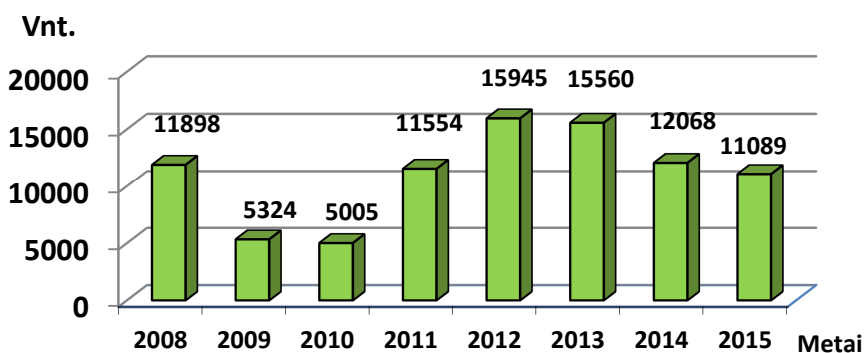
2015 m. nežymiai sumažėjo kelių transporto priemonių vairuotojų, vežančių pavojinguosius krovinius, egzaminų skaičius, tačiau galiojančių ADR vairuotojų pasirengimo pažymėjimų skaičius išlieka stabilus. Transporto vadybininkų egzamino laikymas, palyginti su 2014 m., nežymiai sumažėjo, tačiau šių asmenų poreikis išlieka aktualus. Tai rodo vežėjų rinkos aktyvumą, be to, asmenys, gavę transporto vadybininko profesinės kompetencijos pažymėjimus, atitinkančius 2009 m. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1071/2009 nustatytą modelį, įsidarbina ne tik Lietuvoje, bet ir kitose ES šalyse. Lentelėje pateikiama lyginamoji informacija apie 2012–2015 m. Inspekcijoje laikytus egzaminus:

Egzamino rūšis	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Vairuotojų, vežančių pavojinguosius krovinius, egzaminai	2887	3528	4083	3879
Pavojingųjų krovinių vežimo saugos specialistų egzaminai	73	156	174	176
Transporto vadybininkų egzaminai	3699	3038	2885	2867
Mokytojų, mokančių asmenis, susijusius su pavojingųjų krovinių vežimu, egzaminai	28	3	31	19

Skaitmeniniuose tachografuose naudojamų kortelių išdavimas

Inspekcija, vykdydama Skaitmeniniuose tachografuose²⁷ naudojamų kortelių išdavimo centro²⁸ funkcijas, 2015 m. išdavė: 11090 tachografo kortelių, iš kurių 10139 (91,42 %) vairuotojo kortelės, 803 (7,24 %) įmonės kortelės, 116 (1,05 %) dirbtuvių kortelių ir 32 kontrolės kortelės (0,29 %).

Inspekcija, vykdydama kortelių išdavimo centro funkcijas, 2015 metais išdavė 11090 tachografo kortelių, iš kurių 10139 (91,4 proc.) vairuotojo kortelės, 803 (7,2 proc.) įmonės kortelės, 116 (1 proc.) dirbtuvių kortelių ir 32 kontrolės kortelės (0,3 proc.).

6 pav. Skaitmeninių tachografų identifikavimo kortelių išdavimas 2008–2015 metais.

2015 m. 76 proc. asmenų kreipėsi dėl tachografo kortelės išdavimo pirmą kartą, 14 proc. dėl atnaujinimo (baigiantis turimos kortelės galiojimo laikui ar pasikeitus asmens duomenims) ir 10 proc. dėl tachografo kortelės keitimo (praradus turimą kortelę ar jai sugedus). 2015 m. išduotų

²⁷ Tachografas – transporto priemonėse įrengta įranga, registruojanti informaciją apie šių transporto priemonių judėjimą, vairuotojų vairavimo ir poilsio laikotarpius.

²⁸ Kortelių išdavimo centras (angl. CIA – Card Issuing Authority).

tachografo kortelių skaičius sumažėjo, palyginti su 2014 m. duomenimis. 2015 m. gruodžio 31 d. buvo galiojančios 60785 tachografo kortelės: 57187 vairuotojo kortelės, 3437 įmonės kortelės, 105 dirbtuvių kortelės ir 56 kontrolės kortelės.

Įgyvendinant Europos Komisijos reglamentą²⁹ Nr. 1360/2002, 2015 m. septynioms tachografų dirbtuvėms suteikta teisė vykdyti tachografų techninės priežiūros darbus.

Ūkio subjektų veiklos priežiūra

Inspekcijos vykdomos ūkio subjektų, patenkančių į Inspekcijos reguliavimo sritį, veiklos priežiūros pagrindiniai procesai:

- prevencijos priemonių organizavimas ir taikymas,
- konsultavimas,
- ūkio subjektų veiklos patikrinimas,
- poveikio priemonių taikymas,
- kita veikla, susijusi su informacijos rinkimu ir vertinimu, skundų nagrinėjimu ir pan.

Ūkio subjektų priežiūros procesai	Trumpas aprašymas 2015 m.
Prevencijos priemonės ir konsultavimas	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Atsakyta į 1432 el. būdu gautus klausimus ▫ Atsakyta į 13306 telefonu gautus klausimus ▫ Metodinė pagalba, kurios metu aiškinamos teisės aktų nuostatos, teikta 232 įmonėms ▫ Įmonių patikrinimų metu už mažareikšmius teisės aktų reikalavimų pažeidimus sankcijos netaikomos, ūkio subjektui sudaromos galimybės per nustatytą terminą pašalinti pažeidimus ▫ Organizuota 11 regioninių susitikimų su ūkio subjektais ▫ Vykdyta įvairialypė konsultacinio pobūdžio informacijos sklaida Inspekcijos interneto svetainėje: paskelbti 165 informaciniai panešimai
Įmonių patikrinimai	Patikrintos 565 įmonės (iš jų 438 atitiko nustatytus reikalavimus, 127 – neatitiko)
Transporto priemonių patikrinimai	Patikrintos 27424 kelių transporto priemonės 81,5 proc. transporto priemonių ir jų ekipažų atitiko teisės aktuose nustatytus reikalavimus, 18,5 proc. – neatitiko
Poveikio priemonių taikymas	<p>Surašyti 5243 administracinio teisės pažeidimo protokolai Skirta 512 tūkst. Eur baudų</p> <p>Uždrausta eksploatuoti ar toliau važiuoti ir buvo laikinai paimti 301 transporto priemonės registracijos liudijimai iki tol, kol bus pašalinti nustatyti techninės būklės trūkumai</p> <p>Panaikintas 43 transporto priemonių techninės apžiūros galiojimas Sustabdytas 42 Bendrijos leidimų, licencijos kopijų ar licencijos kortelių arba licencijų galiojimas Panaikintas 26 Bendrijos leidimų, licencijų kopijų ar licencijos kortelių arba licencijų galiojimas</p> <p>Į techninių apžiūrų stotis dėl pakartotinio tikrinimo nukreipta 210 transporto priemonių Į tachografų dirbtuves nukreipta 361 transporto priemonė</p> <p>Uždrausta važiuoti toliau ir buvo laikinai paimti transporto priemonių registracijos liudijimai iki tol, kol bus pateikti kelionės leidimai – 43 užsienio valstybėse įregistruotoms transporto priemonėms</p>
Kitos priežiūros funkcijos	Ūkio subjektų veiklos ataskaitų peržiūrėjimas, skundų nagrinėjimas, informacijos rinkimas ir vertinimas

²⁹ Minimas 2002 m. birželio 13 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1360/2002, septintąjį kartą derinantis su technikos pažanga Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3821/85 „Dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų“.

Siekiant įgyvendinti su ūkio subjektų priežiūra ir priežiūros funkcijų optimizavimu susijusius teisės aktus, kiekvieną mėnesį yra nustatomi priežiūros veiklos efektyvumo ir rezultatyvumo rodikliai, rengiama ir Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai teikiama praėjusio mėnesio Inspekcijos priežiūros veiklos efektyvumo ir rezultatyvumo matavimo rodiklių įgyvendinimo ataskaita. Taip pat kiekvieną mėnesį rengiami ir nustatyta tvarka Inspekcijos interneto svetainėje³⁰ skelbiami trijų pastarųjų mėnesių vidutiniai Inspekcijos priežiūros veiklos efektyvumo ir rezultatyvumo matavimo rodikliai. Periodiškai svarstoma priežiūros veiklos efektyvumo ir rezultatyvumo matavimo rodiklių ataskaita ir teikiami siūlymai metiniams matavimo rodikliams įgyvendinti.

Ūkio subjektų priežiūros veikloje naudojami 5 patikrinimo klausimynai, kurių taikymas ne tik suteikia daugiau aiškumo ūkio subjektams, bet kartu optimizuojamas ir priežiūros institucijos išteklių naudojimas. 2015 m. buvo tęsiamas ūkio subjektų patikrinimo klausimynų tobulinimo procesas – patobulinti ir pakeisti 3 klausimynai³¹.

Nuo 2015 m. liepos 1 d. Inspekcija pradėjo naudoti ūkio subjektų, susijusių su kelių transportu, stebėsenos ir informavimo valstybės informacinę sistemą „Vektra“, kuri skirta vykdyti transporto priemonių ir ūkio subjektų kontrolę, keistis duomenimis su ES valstybėmis per Europos kelių transporto įmonių registrą³² dėl vežėjų daromų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1071/2009³³ IV priede nurodytų labai sunkių teisės aktų, reglamentuojančių keleivių ar krovinių vežimą, pažeidimų, perduoti pažeidimo duomenis į Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų registrą, planuoti patikrinimus, vertinti su kelių transporto veikla susijusių ūkio subjektų rizikingumą nesilaikant teisės aktų nuostatų, nustatyti rizikingumo vertinimo kriterijus.

2015 m. gruodžio mėnesį naudojantis IS „Vektra“ funkcionalumu buvo išanalizuoti 3 metų patikrinimų duomenys, nustatyti vidutiniai rizikingumo laipsniai ir patvirtintos ūkio subjektų sritys, keliančios didžiausią riziką. Patvirtinus ūkio subjektų rizikingumo vertinimo kriterijus buvo atliktas ūkio subjektų rizikingumo vertinimas ir remiantis rizikingumo vertinimo duomenimis parengti ir patvirtinti 2016 m. ūkio subjektų sąrašai planiniams tikrinimams atlikti. Tokiu būdu prevencijos priemonės 2016 m. bus nukreipiamos į ūkio subjektų veiklos sritis ir į ūkio subjektus, keliančius didžiausią riziką.

Inspekcijos pareigūnai 2015 m. ūkio subjektus, vežančius keleivius ir (ar) krovinius, tikrino:

- ne ilgiau kaip dvi darbo dienas, 6 savaitių vairuotojų dirbtų dienų laikotarpį – jei ūkio subjektas turi ne daugiau kaip 5 transporto priemones;
- ne ilgiau kaip dvi darbo dienas, 4 savaitių vairuotojų dirbtų dienų laikotarpį – jei ūkio subjektas turi daugiau kaip 5, bet ne daugiau kaip 25 transporto priemones;
- ne ilgiau kaip tris darbo dienas, 3 savaitių vairuotojų dirbtų dienų laikotarpį – jei ūkio subjektas turi daugiau kaip 51 transporto priemonę;
- tikrinimo trukmė trumpinama viena darbo diena, jeigu ūkio subjektas patikrinti pateikia ne daugiau kaip 20 proc. privalomų pateikti tachografo registracijos lapų ar duomenų, perkeltų iš vairuotojų kortelių ir (ar) skaitmeninių tachografų.

Vairavimo mokyklų, papildomo mokymo įstaigų tikrinimo trukmė yra ne ilgesnė kaip dvi darbo dienos.

³⁰ www.vkti.gov.lt Veikla / Ūkio subjektų priežiūra / Vertinimo kriterijų rodikliai

³¹ Patikrinimo klausimynai pakeisti Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2015 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 2B-217 „Dėl Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2015 m. sausio 8 d. įsakymo Nr. 2B-01 „Dėl kontrolės dokumentų formų patvirtinimo“ pakeitimo“.

³² Europos kelių transporto įmonių registras – angl. *European Register of Road Transport Undertakings*.

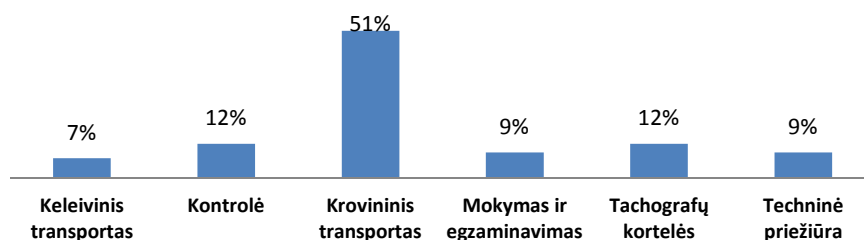
³³ Minimas 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1071/2009, nustatantis bendrąsias profesinės vežimo kelių transportu veiklos sąlygų taisykles ir panaikinantį Tarybos direktyvą 96/26/EB (OL 2009 L 300, p. 51).

Konsultavimas ir metodinės pagalbos teikimas

2015 m. viena Inspekcijos prioritetinių sričių buvo ūkio subjektų konsultavimas. Inspekcijos specialistai, siekdami užtikrinti vienodą ir kokybišką Inspekcijos kompetencijai priskirtų teisės aktų nuostatų taikymo aiškinimą ir reikalavimų laikymąsi, konsultacijas teikia naudodami informavimo ir konsultavimo įrangą, skirtą administruoti telefonu gaunamus skambučius ir konsultavimo el. paštu gaunamus elektroninius paklausimus. Naudojant informavimo ir konsultavimo įrangą daromi ir saugomi visų įeinančių ir išeinančių skambučių pokalbių įrašai, visi gaunami ir siunčiami el. laišku, tai leidžia analizuoti ir tobulinti konsultavimo įgūdžius. Per 2015 m. buvo priimti 13306 telefonu besikreipiančių asmenų skambučiai (vidutiniškai 53 per vieną darbo dieną). Palyginti su

Į konsultacijų centrą dažniausiai buvo kreiptasi dėl keleivių ir krovinių vežimo licencijavimo, leidimų važiuoti valstybinės reikšmės keliais didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis išdavimo, užsienio šalių leidimų vykdyti tarptautinį krovinių vežimą keliais, vairuotojų vairavimo ir poilsio režimo reikalavimų, skaitmeninių tachografų kortelių išdavimo ir keitimo tvarkos, taip pat dėl prisijungimo ir administracinių paslaugų užsakymų pateikimo naudojantis Inspekcijos elektroninių paslaugų svetaine „e. VKTI“.

7 pav. 2015 m. pateiktų klausimų pasiskirstymas pagal Inspekcijos veiklos sritis

2014 m., konsultavimo telefonu apimtis išaugo – per 2015 m. priimta 31,8 proc. daugiau skambučių. Konsultavimo el. būdu apimtis, palyginti su 2014 m., pakito nežymiai: 2015 m. Inspekcija parengė 1432 atsakymus ir išaiškinimus į elektroniniu būdu pateiktus klausimus (2014 m. – 1477). Pasikeitus Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo nuostatomis didesnio visuomenės susidomėjimo sulaukė klausimai dėl galimybės atlikti privalomąją techninę apžiūrą Europos ekonominės erdvės šalyse, pasikeitus leidimų važiuoti valstybinės reikšmės keliais didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis išdavimo ir naudojimo tvarkai vežėjai domėjosi galimybe gauti leidimus vežti dalomus krovinius transporto priemonėmis iki 48 tonų, atsiradus galimybei fiziniams asmenims el. būdu užsisakyti skaitmeniniuose tachografuose naudojamas korteles vairuotojų susidomėjimo sulaukė su šiais pakeitimais susiję klausimai. Nuo liepos 1 d. pradėjus veikti IS „Vektra“ įmonių atstovai aktyviai domėjosi elektroninės paslaugos, kurią Inspekcija teiks ūkio subjektams, galimybėmis ir teisiu naudotis elektronine paslauga ūkio subjektams suteikimo klausimais. Taip pat didelio susidomėjimo sulaukė gruodžio mėnesį įvestas kelių naudotojo mokestis Rusijos Federacijoje registruotoms transporto priemonėms.

2015 m. 232 ūkio subjektams buvo teikta metodinė pagalba, kurios metu aiškinamos teisės aktų, reglamentuojančių ūkio subjekto veiklos vykdymą, nuostatos, teikiama pasiūlymų ir rekomendacijų, kaip turi būti vykdoma veikla, kad būtų užtikrintas teisės aktų reikalavimų laikymasis ir nedaroma teisės aktų pažeidimų. Teikiant metodinę pagalbą, apsiribojama informacijos iš ūkio subjekto gavimu, kad ūkio subjektas ėmėsi priemonių teisės aktų pažeidimams pašalinti ar pradėjo laikytis teisės aktų nuostatų, ir netaikomos poveikio priemonės.

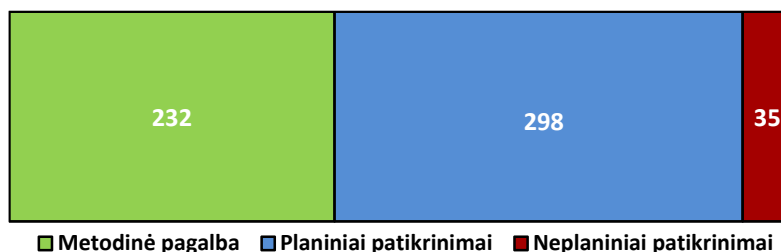
Teikiamos informacijos kokybė ir konsultavimo tvarka teigiamai įvertinta Inspekcijos vykdytos klientų apklausos metu. Per apklausą Inspekcijos teikiamą informaciją, konsultaciją ar metodinę pagalbą (ar ji aiški, tiksli, išsami ir svarbi) 92,5 proc. apklaustųjų įvertino gerai arba labai gerai, į klausimą „Ar Inspekcijos konsultacija, metodinė pagalba buvo naudinga, padėjo suprasti teisės aktų reikalavimus?“ teigiamai atsakė 94,5 proc. respondentų, o į klausimą „Ar tenkina

informacijos, metodinės pagalbos teikimo ir konsultavimo tvarka Inspekcijoje? – 95,3 proc. asmenų.

Ūkio subjektų patikrinimas

2015 m. iš viso patikrinti 565 ūkio subjektai. Siekiant užkirsti kelią žalos visuomenei, kitų asmenų interesams ar aplinkai atsiradimui, buvo atlikti 35 neplaniniai ūkio subjektų patikrinimai.

8 pav. 2015 m. atliktų ūkio subjektų (įmonių) patikrinimų skaičiaus pagal patikrinimo rūšį pasiskirstymas

Inspekcija 2015 m. laikėsi principo, kad už mažareikšmių teisės aktų reikalavimų pažeidimus tikrinamiems ūkio subjektams sankcijos neturi būti taikomos ir ūkio subjektui turi būti sudaryta galimybė per nustatytą terminą pašalinti pažeidimus, nustatytus patikrinimo metu, ir (ar) imtis priemonių, kad ateityje veikla būtų vykdoma nepažeidžiant teisės aktų nuostatų. Patikrinti 565 ūkio subjektai, 438 (arba 77,5 proc.) ūkio subjektai atitiko teisės aktuose nustatytus reikalavimus, 127 ūkio subjektams už 2015 m. nustatytus pažeidimus surašyti administracinio teisės pažeidimo protokolai, skirta 15,8 tūkst. Eur baudų.

Patikrinimai	Atlikta tikrinimų, vnt.	Surašyta administracinio teisės pažeidimo protokolų, vnt.	Paskirta baudų, tūkst. Eur	Sustabdytas Bendrijos leidimo, licencijos kopijos ar licencijos kortelės arba licencijos galiojimas	Panaikintas Bendrijos leidimo, licencijos kopijos ar licencijos kortelės arba licencijos galiojimas
Įmonės, vežančios keleivius ir (ar) krovinius	437	113	14,8	38	26
Įmonės, vežančios keleivius reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais	13	1	0,14	-	-
Įmonės, vykdančios transporto priemonių vairuotojų mokymą	75	12	0,79	2	-
Įmonės, vykdančios papildomą vairuotojų mokymą	25	1	0,07	2	-
Įmonės, atliekančios skaitmeninių tachografų techninę priežiūrą, remontą ir eksploatacijos nutraukimą	8	-	-	-	-
Įmonės, atliekančios motorinių transporto priemonių ir jų priekabų privalomąją techninę apžiūrą	5	-	-	-	-
Įmonės, atliekančios motorinių transporto priemonių ir jų priekabų techninę ekspertizę	2	-	-	-	-
Iš viso	565	127	15,8	42	26

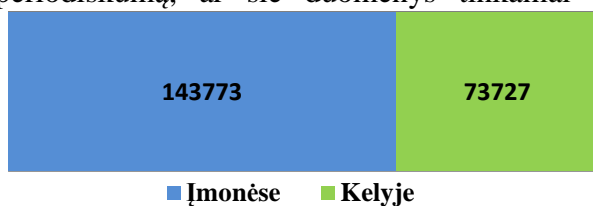

Inspekcijos pareigūnai per 2015 m. atliko 437 keleivius ir (ar) krovinius vežančių įmonių patikrinimus, kurių metu buvo surašyta 113 administracinio teisės pažeidimo protokolų, paskirta 14,8 tūkst. Eur baudų.

Tarp dažniausiai nustatytų sunkių teisės aktų reikalavimų pažeidimų keleivius ir (ar) krovinius vežančiose įmonėse yra vairavimo ir poilsio režimo apskaitos dokumentų saugojimo, apskaitos tvarkymo apgaulės būdu pažeidimai, ūkio subjekto neatitikimas finansinio pajėgumo reikalavimams, krovinių komercinis vežimas vairuotojams neturint profesinės kvalifikacijos (neturint dokumento, paženklinto Europos Bendrijos kodu (95)).

Vairuotojų vairavimo ir poilsio režimo kontrolė

Inspekcija, kaip ir kitos ES valstybių kontroliuojančios institucijos, ypatingą dėmesį skiria vairuotojų vairavimo ir poilsio režimo kontrolei, siekdama užtikrinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų³⁴ reikalavimų laikymąsi. Daug dėmesio šiai kontrolei yra skiriama dėl to, kad vairuotojai, vairuodami be poilsio ilgiau, nei yra nustatyta, pavargsta, todėl kyla grėsmė eismo saugumui. Be to, darbdavys, siekdamas ekonominio naudingumo, versdamas vairuotojus vairuoti be poilsio ilgiau, nei nustatyta, pažeidžia darbuotojo socialines teises. Vairavimo ir poilsio režimo apskaitos tvarkymas apgaulės būdu turi neigiamą poveikį sąžiningai konkurencijai. Vežėjų įmonėse buvo tikrinama, ar laikantis nustatytų teisės aktų reikalavimų saugomi tachografo registracijos lapai, ar duomenys iš vairuotojų kortelių ir skaitmeninių tachografų yra perkeliama pagal nustatytą periodiškumą, ar šie duomenys tinkamai saugomi, ar imamas priemonių, kad vairuotojai nepažeidinėtu vairavimo ir poilsio režimo reikalavimų.

9 pav. Patikrintų vairuotojų darbo dienų skaičius pagal kontrolės rūšį

dirbtų darbo dienų tachografų registracijos lapų ir (ar) duomenų, perkeltų iš transporto priemonių skaitmeninių tachografų ir (ar) vairuotojų kortelių.

2015 m. pareigūnai tikrino, ar kelių transporto priemonėse nenaudojami tachografai, kurių viena iš funkcijų specialiai atjungta arba kurie pritaikyti vairavimo ir poilsio režimo rodmenims klastoti, ir nustatė 282 atvejus, kai kelių transporto priemonių vairuotojai vairavimo ir poilsio režimo apskaitą tvarkė apgaulės būdu. Inspekcijos pareigūnai, nustatę, kad kelių transporto priemonėse buvo naudojami tachografai, kurių viena iš funkcijų specialiai atjungta arba kurie pritaikyti vairavimo ir poilsio režimo rodmenims klastoti, transporto priemones, laikinai paėmę transporto priemonių registracijos dokumentus, nukreipė į tachografų dirbtuves privalomai patikrinti transporto priemonių tachografo ir išmontuoti draudžiamus prietaisus ar įrenginius, atjungiančius nors vieną iš tachografo funkcijų.

Tikrinant šalies keliuose ir vežėjų įmonėse 2015 m. buvo patikrinta iš viso 217500 vairuotojų

Tarp dažniausiai 2015 m. nustatytų sunkių teisės aktų reikalavimų pažeidimų yra vairuotojų skaitmeninių tachografų kortelių ir tachografų duomenų bei tachografo registracijos lapų nepateikimas, nepakankamas kasdienis ar kassavaitinis poilsis, tachografų, kurių viena iš funkcijų specialiai atjungta arba kurie pritaikyti vairavimo ir poilsio režimo rodmenims klastoti, naudojimas, vairavimo ir poilsio režimo apskaitos tvarkymas įmonėse apgaulės būdu, vairuotojų skaitmeninių tachografų kortelių ir tachografų duomenų bei tachografo registracijos lapų įmonėje nesaugojimas nustatytą laiką.

³⁴ Vairuotojų vairavimo ir poilsio režimą bei jo kontrolę reglamentuoja 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo ir 2009 m. gruodžio 16 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1266/2009, kuriuo dešimtąjį kartą su technikos pažanga derinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų.

Transporto priemonių vairuotojų mokyklų priežiūra

2015 m. buvo patikrintos 75 vairavimo mokyklos. Už nustatytus pažeidimus surašyta 12 administracinio teisės pažeidimo protokolų. Nesilaikant nustatytų reikalavimų galimai siekiama parengti kaip galima daugiau mokinių ir gauti didesnę pelną, nevertinant, kad ūkio subjektas rengia būsimą eismo dalyvį, ir jo tinkamas parengimas, vairavimo įgūdžių vairuojant įtvirtinimas prisidės prie saugos keliuose gerinimo, žmonių gyvybės išsaugojimo.

Tarp sunkiausių nustatytų pažeidimų – praktinio vairavimo įgūdžių galutinės įskaitos atlikimas nesilaikant nustatytų reikalavimų, nustatyta tvarka nedarant vaizdo ir garso įrašų, mokoma nesudarius mokymo sutarties, mokymo sutartis neatitinka nustatytų reikalavimų ar neteisingai įforminta, vairavimo mokykla neturi nuosavos arba kitais teisėtais pagrindais naudojamos administracinės patalpos ir vairavimo mokymo aikštelės, mokinio, kuris nėra sulaukęs nustatyto amžiaus, nuo kurio leidžiama mokytis, mokymas.

Euro įvedimo Lietuvos Respublikoje reikalavimų laikymosi kontrolė

2015 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikoje buvo įvesta nauja valiuta – euras. Inspekcija buvo paskirta viena iš institucijų, prižiūrinčių, kaip laikomasi Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatyme nustatytų reikalavimų. Iki privalomojo kainų nurodymo dviem valiutomis laikotarpio pabaigos (2015 m. birželio 30 d.) ūkio subjektų patikrinimų metu buvo tikrinama, kaip laikomasi minėto įstatymo reikalavimų. 2015 m. iš visų 268 patikrintų įmonių, kuriose buvo tikrinama, kaip laikomasi Euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymo reikalavimų, nė vienoje su tuo susijusių pažeidimų nebuvo nustatyta.

2015 m. Inspekcijos pareigūnų tikrintose įmonėse Euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymo reikalavimų pažeidimų nustatyta nebuvo.

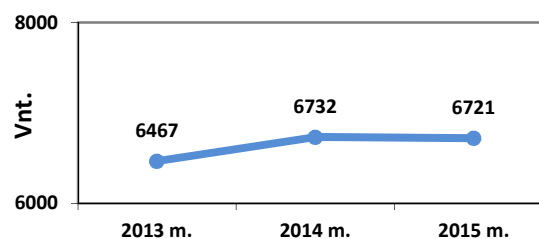
Patikrinimai keliuose ir pasienio kontrolės punktuose

2015 m. patikrintos 27424 transporto priemonės, iš jų: 26615 Lietuvos ir užsienio valstybėse registruotų keleivius ir (ar) krovinius vežančių transporto priemonių, ir 810 mokymui skirtų transporto priemonių. 22360 (arba 81,5 proc.) transporto priemonių ir jų ekipažai atitiko teisės aktuose nustatytus reikalavimus vežant keleivius ar krovinius bei vykdant vairuotojų mokymą. Iš viso už nustatytus pažeidimus transporto priemonių vairuotojams ir (ar) kitiems atsakingiems asmenims surašyti 5064 administracinio teisės pažeidimo protokolai, skirta 493,5 tūkst. Eur baudų. 2015 m. patikrintų transporto priemonių statistika pavaizduota lentelėje:

Patikrinimai	Atlikta tikrinimų, vnt.			
	Lietuvoje įregistruotų	užsienyje įregistruotų		Iš viso
		ES valstybių	ne ES valstybių	
Keleivinių transporto priemonių	1898	48	17	1963
Krovinių transporto priemonių	8658	8530	7463	24651
Mokymui skirtų transporto priemonių	810	-	-	810
Iš viso	11366	8578	7480	27424

Sunkiasvorių ir didžiagabaričių transporto priemonių kontrolė

Sunkiasvorės ir didžiagabaritės transporto priemonės kelia didelį pavojų saugiam eismui, o eismo įvykių padariniai sunkūs, be to, tokios transporto priemonės gadina šalies kelius ir infrastruktūrą. Inspekcijos pareigūnai per 2015 m. šalies keliuose pasvėrė ir (ar) išmatavo 6721 sunkiasvorę ir didžiagabaritę transporto priemonę. Organizuota ir dalyvauta 70 bendrų patikrinimų su kitomis kontroliuojančiomis institucijomis (Policijos

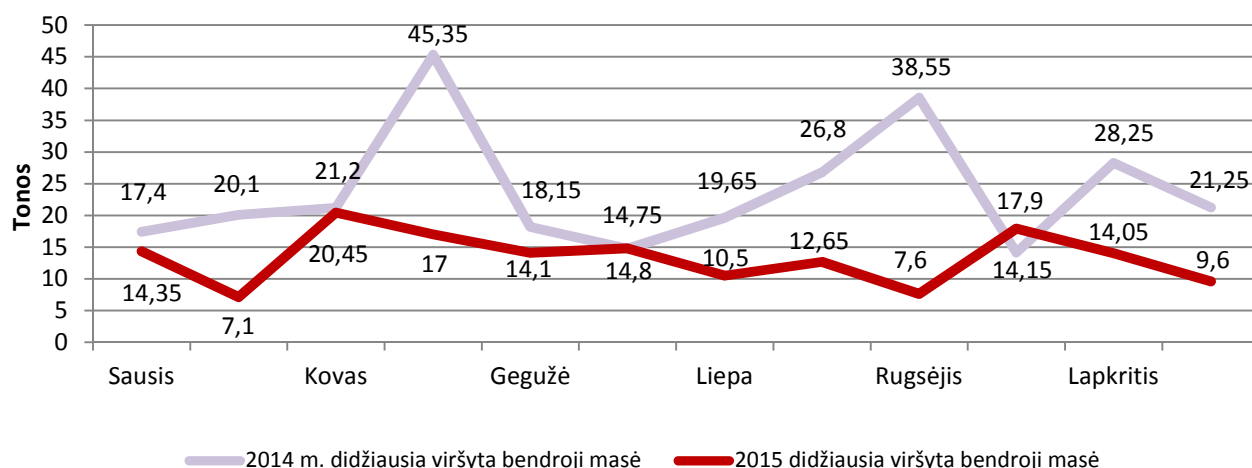

10 pav. 2013–2015 m. pasvėrėtų ir išmatuotų transporto priemonių skaičius

departamentu, Muitinės departamentu, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Generaline miškų urėdija). Šių patikrinimų metu už važiavimą sunkiasvore ir (ar) didžiagabarite transporto priemone neturint leidimo vairuotojams, vežėjams, krovėjams ir krovinio siuntėjams buvo surašyti 996 administracinio teisės pažeidimo protokolai ir už šiuos pažeidimus paskirta 253 tūkst. Eur baudų. Kiekvieną mėnesį Inspekcijos interneto svetainėje prevencijos tikslais skelbti apibendrinti duomenys apie patikrintas sunkiasvores ir didžiagabarites transporto priemones, nustatytus didžiausius pažeidimus, įvardijamos įmonės, kurioms priklauso transporto priemonės, kurioms nustatyti pažeidimai.

2014 m. ir 2015 m. kiekvieną mėnesį labiausiai viršyta didžiausioji leidžiamoji transporto priemonės faktinė bendroji masė (tonomis), pavaizduota grafike:

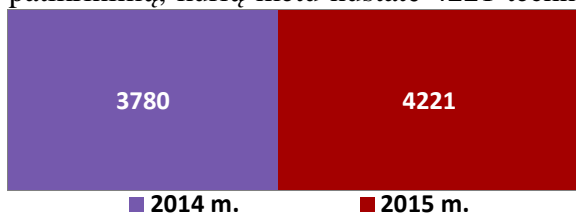

11 pav. 2014 m. ir 2015 m. viršyta didžiausia transporto priemonių bendroji masė

Nuo 2015 m. sausio 1 d. įsigalioję Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 145 straipsnio pakeitimai, kuriais sugriežtintos baudos už važiavimą be leidimo kelių transporto priemonėmis (jų junginiais) viršijant leidžiamąją ašies (ašių) apkrovą vairuotojui, vežėjui ir krovinio siuntėjui, ir nuolatiniai Inspekcijos vykdomi transporto priemonių patikrinimai sveriant transporto priemones ar jų junginius šalies keliuose turėjo įtakos šios rūšies pažeidimų masto mažėjimui. Didelė tikimybė, kad transporto priemonių junginys šalies keliuose galimai bus pasvertas, o nustačius važiavimo sunkiasvore ir (ar) didžiagabarite transporto priemone neturint leidimo pažeidimą bus taikoma administracinė atsakomybė visiems su vežimu susijusiems dalyviams. Tai suponuoja didesnę atsakomybės neišvengiamumo riziką nesilaikant teisės aktų nuostatų.

Transporto priemonių techninės būklės kontrolė

Inspekcijos pareigūnai per 2015 m. atliko 3360 transporto priemonių techninės būklės patikrinimų, kurių metu nustatė 4221 techninės būklės trūkumą. Surašė 155 administracinio teisės

12 pav. Nustatyti techninės būklės trūkumai pagal metus

pažeidimo protokolus ir paskyrė 2,9 tūkst. Eur baudų, 301 transporto priemonės vairuotojams dėl nustatytų techninės būklės trūkumų transporto priemones uždrausta eksploatuoti ar toliau jomis važiuoti ir buvo laikinai paimti transporto priemonių registracijos liudijimai iki tol, kol bus pašalinti nustatyti techninės būklės trūkumai. 43 transporto priemonėms panaikintas transporto priemonės techninės apžiūros galiojimas, iš jų: 23 dėl

neveikiančio pagrindinio stabdžio (vairuotojas juo negali sustabdyti motorinės transporto priemonės arba jos priekabos), 12 dėl nesutvarkyto transporto priemonės ir priekabos sukabinimo įtaiso (kai tempiama priekaba), 8 dėl transporto priemonių, kurių bendroji masė ne didesnė kaip 3,5 t, eksploatuojamų su padangomis, kurios neskirtos važiuoti žiemą, arba transporto priemonių, nuo balandžio 11 d. iki spalio 31 d. eksploatuojamų su dygliuotosiomis padangomis.

Dažniausiai nustatyti apšvietimo įrangos ir elektrinės sistemos, padangų, ratų, pakabos, neigiamų veiksnių, įskaitant išmetamąsias dujas, degalų ir (ar) alyvos nuotėkj, trūkumai ir kitos įrangos, įskaitant tiltus, tachografą ir greičio ribotuvą, trūkumai.

Pavojingųjų krovinių vežimo kontrolė

2015 m. Inspekcijos pareigūnai keliuose atliko 578 transporto priemonių, vežusių pavojinguosius krovinius, vežimo sąlygų patikrinimus. Daug dėmesio buvo skiriama krovininėse transporto priemonėse esančių degalų talpyklų kontrolei. Iš viso 2015 m. už pavojingųjų krovinių vežimo sąlygų pažeidimus surašyti 142 administracinio teisės pažeidimo protokolai ir paskirta 2,75 tūkst. Eur baudų. Pažeisdami nustatytus transporto vieneto degalų didžiausios leidžiamos talpos reikalavimus vežėjai galimai siekia įsivežti pigesnių degalų iš trečiųjų šalių ir taip sumažinti vežimo savikainą. Be to, pasiūlyti mažesnes krovinių vežimo kainas rinkai, įgyti konkurencinį pranašumą.

Techninės apžiūros įmonių ir kontrolierių kontrolė

2015 m. buvo patikrintos 5 įmonės, atliekančios motorinių transporto priemonių ir jų priekabų privalomąją techninę apžiūrą, ir patikrinti 664 techninės apžiūros kontrolieriai, 52 techninės apžiūros kontrolieriams surašyti administracinio teisės pažeidimo protokolai, paskirta 2,6 tūkst. Eur baudų. Darytina prielaida, kad techninės apžiūros kontrolieriai nesilaiko transporto priemonių privalomosios techninės apžiūros reikalavimų, nes siekia neteisėtos finansinės ar kitos naudos sau, sudarydami galimybę techniškai nesutvarkytoms transporto priemonėms dalyvauti viešajame eisme.

Administracinės atsakomybės taikymas

2015 m. Inspekcijos pareigūnai už nustatytus teisės aktų nuostatų pažeidimus transporto priemonių vairuotojams, transporto vadybininkams ir (ar) ūkio subjekto vadovams, krovinių siuntėjams ir kitiems atsakingiems asmenims surašė 5243 administracinio teisės pažeidimo protokolus, iš jų 4804 – su administraciniu nurodymu; priėmė 439 administracinius nutarimus ir skyrė 512 tūkst. Eur baudų. 44 asmenys, patraukti administracinėn atsakomybėn, apskundė apylinkės teismams paskirtas baudas, tai sudaro 10 proc. visų nutarimu paskirtų baudų.

Investicijų projektų, numatytų Valstybės investicijų programoje, įgyvendinimas

2015 m. Inspekcija vykdė 3 Valstybės investicijų 2015–2017 metų programoje numatytų 2015 metų transporto, ryšių ir informacinės visuomenės plėtros kapitalo investicijų paskirstymo pagal investicijų projektų įgyvendinimo programas, projektų vykdytojus ir investicijų projektus sąraše numatytus investicijų projektus:

1. Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos tarnybinių stočių ir duomenų saugyklos modernizavimas.
2. Specialiosios paskirties transporto priemonių įsigijimas.
3. Saulės fotovoltinės elektrinės įrengimas ant Inspekcijos administracinio pastato Vilniuje.

Visi projektai per ataskaitinius metus buvo įgyvendinti: 2015 m. projektų numatyti darbai sėkmingai atlikti, jiems skirti asignavimai panaudoti. Bendra trijų projektų 2015 m. vertė buvo 327,3 tūkst. Eur. Atlikus viešuosius pirkimus, iš visų trijų projektų buvo sutaupyta 1,7 tūkst. Eur.

Europos Sąjungos ir biudžeto lėšomis finansuojamų projektų vykdymas

2015 m. Inspekcija sėkmingai įgyvendino 2 ES ir biudžeto lėšomis finansuojamus³⁵ projektus:

- „Ūkio subjektų, susijusių su kelių transportu, stebėsenos ir informavimo sistemos „Vektra“ sukūrimas“;
- „Viešojo transporto kelionės duomenų informacinės sistemos „Vintra“ sukūrimas“.

Pasiekti projekto „Ūkio subjektų, susijusių su kelių transportu, stebėsenos ir informavimo sistemos „Vektra“ sukūrimas“ (toliau – IS „Vektra“) tikslai: sukurti elektronines paslaugas su kelių transportu susijusiems ūkio subjektams ir savivaldybėms, priemonės apsiekti duomenimis apie Lietuvos ir ES valstybių narių ūkio subjektus, užsiimančius vežimo kelių transportu veikla, tarp Inspekcijos ir kitų ES valstybių narių institucijų ir intelektualias rizikos valdymo priemones su kelių transportu susijusių ūkio subjektų kontrolei vykdyti. 2014 m. buvo prisijungta prie Europos kelių transporto įmonių registro, sudarytos sąlygos ES valstybių narių kompetentingoms institucijoms keistis duomenimis apie:

- vežimo kelių transportu veikla užsiimančius ES ūkio subjektus,
- padarytus pažeidimus,
- pritaikytas sankcijas,
- transporto vadybininkų tinkamumą vadovauti transporto veiklai.

2015 m. įdiegta Ūkio subjektų, susijusių su kelių transportu, stebėsenos ir informavimo valstybės informacinė sistema „Vektra“ (toliau – IS „Vektra“), kurioje buvo realizuotas naujo tipo elektroninės paslaugos – ne ūkio subjektui, o institucijai (savivaldybės administracijai) teikimas. Tokio tipo elektroninė paslauga sudarė galimybę centralizuotai tvarkyti Lietuvos vežėjams išduotų licencijų ir jų kopijų duomenis, sukūrė bendrą vežėjų licencijavimo aplinką ir leido Lietuvos vežėjų licencijavimo procedūroms taikyti vienodus vežėjo ir transporto vadybininko kompetencijos ir reputacijos tikrinimo procesus. Nuo 2015 m. liepos 1 d. Inspekcijos kontrolės pareigūnai, atlikdami ūkio subjektų veiklos kontrolę, pradėjo naudoti IS „Vektra“ realizuotą iš esmės naujais technologiniais sprendimais pagrįstą ūkio subjektų veiklos priežiūros funkcionalumą, tai sudarė sąlygas nustatyti ūkio subjektų rizikingumą ir atitinkamai parengti jų veiklos patikrinimo planą, ūkio subjektui gauti operatyvią informaciją apie numatomą vykdyti patikrinimą ir Inspekcijai laiku pateikti reikiamą informaciją, Inspekcijos pareigūnams objektyviai atlikti ūkio subjekto patikrinimą ir fiksuoti nustatytus pažeidimus. IS „Vektra“ realizuota elektroninė paslauga leis pagerinti bendravimą ir operatyvų keitimąsi informacija tarp Inspekcijos pareigūnų ir kontroliuojamų ūkio subjektų.

Bendra projekto vertė – 1530,5 tūkst. Eur. Iš viso buvo panaudota 1408,6 tūkst. Eur (iš jų 1197,3 tūkst. Eur – ES struktūrinių fondų finansavimas ir 211,3 tūkst. Eur – valstybės biudžeto lėšos).

Taip pat 2015 m. baigtas įgyvendinti ES ir biudžeto lėšomis finansuotas projektas „Viešojo transporto kelionių duomenų informacinės sistemos „Vintra“ sukūrimas“.

Įgyvendinant projektą sukurta keleiviams skirta kelionių viešuoju transportu maršruto paieškos ir planavimo elektroninė paslauga, leidžianti greitai sužinoti visą reikiamą planuojamos kelionės informaciją ir, palyginus kelionę viešuoju transportu ir automobiliu, pasirinkti tinkamiausią variantą. Ši sistema pasiekama adresu <http://www.visimarsrutai.lt/>. Informacinė

³⁵ Šių projektų finansavimas neįtraukiamas į Inspekcijos biudžetą.

sistema „Vintra“ iš kitų kelionių planavimo sistemų išsiskiria tuo, kad joje kaupiami visų viešojo transporto rūšių Lietuvoje – kelių, oro, vandens ir geležinkelių – maršrutai. Keleiviui sudaryta galimybė internetu planuoti kelionę viešuoju transportu pagal pasirinktus parametrus (maršrutą, transporto rūšį, išvykimo ir atvykimo laiką, kelionės trukmę, kainą ir kt.), gauti suplanuotos kelionės duomenis bei informaciją apie šių duomenų pasikeitimą, naudojant skaitmeninius interaktyvius žemėlapius, grafiškai pamatyti keleivio suplanuotos kelionės maršrutą. Planuodamas maršrutą keleivis gali pasirinkti trumpiausią, greičiausią ar ekonomiškiausią maršrutą, sistema parinks ir parodys trajektoriją, joje esančias stoteles, apskaičiuos važiavimo laiką. Sistema pritaikyta ne tik kompiuteriams, bet ir kitiems mobiliesiems įrenginiams (planšetėms, išmaniesiems telefonams), todėl visur, kur yra interneto ryšys, keleivis gali peržiūrėti aktualius maršrutų grafikus, žemėlapius, pasirinktos stotelės tvarkaraštį.

Bendra projekto vertė – 1064,2 tūkst. Eur. Iš viso buvo panaudota 1062,2 tūkst. Eur, iš jų 902,9 tūkst. Eur – ES struktūrinių fondų finansavimas ir 159,3 tūkst. Eur – valstybės biudžeto lėšos.

Inspekcijos žmogiškųjų išteklių ir informacinių technologijų valdymas

Nuo 2015 m. sausio 1 d. panaikinus Vilniaus regiono departamento Alytaus kontrolės, Kauno regiono departamento Marijampolės kontrolės, Klaipėdos regiono departamento Tauragės kontrolės ir Panevėžio regiono departamento Utenos kontrolės skyrius, atitinkamu pareigybių skaičiumi padidinus Vilniaus regiono departamento Vilniaus kontrolės, Kauno regiono departamento Kauno kontrolės, Klaipėdos regiono departamento Klaipėdos kontrolės ir Panevėžio regiono departamento Panevėžio kontrolės skyrius, darbuotojų skaičius vienam vadovaujančiam darbuotojui padidėjo iki 5.

2015 m. gruodžio 31 d. Inspekcijoje buvo įsteigtos visos leistinos 186 pareigybės: 159 valstybės tarnautojų (iš jų 31 – vadovų pareigybė), 27 darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis. 2015 m. pabaigoje Inspekcijoje dirbo 172 valstybės tarnautojai ir darbuotojai. Per 2015 m. Inspekcija paskelbė 32 konkursus į laisvas valstybės tarnautojų pareigybes, iš kurių įvyko tik 7. Dėl gana mažų atlyginimų viešasis sektorius tampa nepatrauklus, dėl darbo rinkos pokyčių versle (verslo įmonės gali pasiūlyti geresnius atlyginimus) atsiranda didesnė darbuotojų kaita, o kartu ir rizika dėl nevisiškai sukomplektuotų skyrių, nes sudėtinga surasti tinkamos kvalifikacijos specialistų. Darbuotojų kaita kėlė veiklos valdymo sunkumų, nes darbuotojų trūkumas kelia pavadojančio personalo nepasitenkinimą dėl neapibrėžtam laikotarpiui (kol bus įdarbintas naujas darbuotojas) didėjančio darbo krūvio, naujų darbuotojų adaptacijos laikotarpiu sulėtėja apmokančiųjų darbuotojų darbo tempai ir pan. Veiklos rodikliai buvo pasiekti tik dėl padidėjusio darbuotojų darbo krūvio. Dėl susiklosčiusios situacijos (personalo kaitos, kvalifikuoto personalo trūkumo) buvo priimti sprendimai 2016 m., remiantis atliktos išsamios funkcijų analizės rezultatais, ieškoti efektyvesnių ir racionalių veiklos ir vadybos metodų, taikyti efektyvesnius darbuotojų motyvavimo, karjeros galimybių ir atlyginimo už darbą sprendimus. Tačiau vidaus pokyčių galimybės yra ribotos, nes besikeičiant teisės aktams Inspekcijai priskiriamos papildomos funkcijos, neskiriant atitinkamų išteklių joms vykdyti ir aukštos kvalifikacijos personalui išlaikyti.

2015 m. Inspekcijoje buvo eksploatuojamos trys valstybės informacinės sistemos (toliau – IS): IS „Keltra“, IS „Skaitis“ ir IS „Vektra“, eksploatuojama vidaus administravimo informacinė sistema, kurią sudarė finansinės apskaitos sistema ir IS „Keltra“ komponentas „Dokumentų valdymas ir teisės aktų projektų rengimas“.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo nuostatas 2015 m. buvo pradėta naudoti sąsaja su Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma (VIISP), kuri sudarė sąlygas realizavus vieną ir tą patį duomenų gavimo būdą duomenis gauti iš Gyventojų registro, Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro, Administracinių teisės pažeidimų registro, Mokesčių apskaitos ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informacinių sistemų bei duomenų gavėjams teikti IS „Vektra“ tvarkomus vežėjų licencijavimo duomenis. Siekiant tobulinti elektroniniu būdu teikiamas

administracines paslaugas, didinti jų patogumą ir prieinamumą Inspekcijos klientams, buvo plečiamas automatinis duomenų gavimas iš valstybės informacinių sistemų ir registrų. Per 2015 m. duomenų mainų srityje pasiekta didelė pažanga: 6 nauji duomenų teikėjai pradėjo teikti duomenis Inspekcijos informacinėms sistemoms. Tai užtikrino šiose informacinėse sistemose tvarkomų duomenų teisingumą ir vientisumą. 2015 m. Inspekcija duomenis gavo iš 16 Lietuvos Respublikos ir užsienio registrų ir informacinių sistemų³⁶.

Inspekcijos teritorinis kompiuterių tinklas jungė 11 lokalių kompiuterių tinklų: Inspekcijos centrinės būstinės, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ir Šiaulių regionų departamentų, Alytaus, Marijampolės, Tauragės, Utenos kontrolės skyrių ir Klaipėdos regiono departamento Transporto priemonių kontrolės skyriaus ir sudarė galimybę teritorinių Inspekcijos struktūrinių padalinių darbuotojams jungtis į Inspekcijos valdomas valstybės informacines sistemas, laiku gauti reikiamus duomenis ir suteikti kokybiškas administracines paslaugas. Ūkio subjektų priežiūros funkcijas vykdantys Inspekcijos pareigūnai, naudodamiesi mobiliuoju ryšiu, atlikdami patikrinimus keliuose ir įmonėse, jungėsi į Inspekcijos valdomas informacines sistemas, Administracinių teisės pažeidimų registrą ir Techninės apžiūros informacinę sistemą, tai leido operatyviai atlikti patikrinimo procedūras.

2015 m. Inspekcija įgyvendino informacinėms sistemoms naudojamų tarnybinių stočių modernizavimo projektą ir pradėjo naudoti virtualias tarnybines stotis. 2015 m. Inspekcija turėjo 18 fizinių tarnybinių stočių ir 61 virtualią tarnybines stotį, palyginti su 2014 m., fizinių tarnybinių stočių skaičius sumažėjo 5 tarnybinėmis stotimis, virtualių tarnybinių stočių skaičius padidėjo 43 virtualiomis tarnybinėmis stotimis. Tarnybinių stočių virtualizavimo technologijos naudojimas leidžia saugiau ir patikimiau valdyti informacinių sistemų veikimą, paspartina duomenų apdorojimo procesus ir leidžia racionaliau panaudoti informacinius išteklius.

Siekiant pasirengti mokėjimų pokyčiams, Lietuvai nuo 2016 m. prisijungiant prie elektroninių mokėjimų eurais erdvės SEPA, buvo organizuotas Inspekcijos buhalterinės apskaitos programos modifikavimas.

Inspekcijoje skatinamas susirašinėjimas elektroniniais dokumentais. Per 2015 m. 31,2 proc. iš visų gautų ir sudarytų oficialių veiklos dokumentų buvo elektroniniai dokumentai. Vidaus susirašinėjime elektroniniai dokumentai sudarė net 82 proc.

Veiklos efektyvumo didinimas

2015 m. Inspekcijos veiklos efektyvumo didinimo kryptys buvo šios:

- skatinimo ir motyvavimo priemonių tobulinimas;
- žmogiškųjų išteklių kompetencijų didinimas;
- informacinių technologijų išteklių ir galimybių panaudojimo tobulinimas ir plėtra;
- viešųjų pirkimų per centrinę perkančiąją organizaciją skatinimas ir elektroninių pirkimų skaičiaus didinimas;
- atsinaujinančių energijos šaltinių ir kitų sprendimų diegimas, siekiant efektyviai valdyti ir mažinti Inspekcijos naudojamus išteklius.

Siekiant tobulinti įstaigoje taikomas pažangias žmogiškųjų išteklių valdymo formas, efektyviai valdyti ir mažinti sunaudojamų energijos išteklių išlaidas, efektyviai vykdyti dokumentų valdymą ir viešųjų pirkimų organizavimą, buvo patvirtintas Inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos 2015 m. veiklos efektyvumo gerinimo priemonių planas³⁷ (toliau – efektyvumo

³⁶ Registrai ir informacinės sistemos, iš kurių Inspekcija gaudavo duomenų 2015 m.: iš Juridinių asmenų registro, Nekilnojamojo turto registro, Adresų registro, Lietuvos Respublikos Gyventojų registro, Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro, Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojų registro, Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro, Administracinių teisės pažeidimų registro, Mokesčių apskaitos informacinės sistemos, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informacinės sistemos, Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos, Viešojo transporto kelionių duomenų informacinės sistemos „Vintra“, Techninės apžiūros informacinės sistemos, ES šalių atsakingų institucijų per „Tachonet“ ir „ERRU“ sistemas, įmonės AS „TrübBaltic“.

³⁷ Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos 2015 m. veiklos efektyvumo gerinimo priemonių planas, patvirtintas Inspekcijos viršininko 2015 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. 2B-98. Informacija apie jo įvykdymą pateikta Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai 2016 m. sausio 20 d. raštu Nr. (09)15B-232.

gerinimo planas). Visos efektyvumo gerinimo plane 2015 m. numatytos priemonės buvo įgyvendintos: patvirtinta Inspekcijos darbuotojų motyvavimo ir skatinimo tvarka; sukurta papildoma pažangi personalo valdymo priemonė – kompetencijų modelis; Inspekcijos viešųjų pirkimų plane buvo numatomi viešieji pirkimai per centrinę perkančiąją organizaciją, visi viešieji pirkimai (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) buvo vykdomi elektroninėmis priemonėmis per centrinę viešųjų pirkimų informacinę sistemą; skatintas susirašinėjimas elektroniniais dokumentais, jų skaičius padidėjo 3,1 proc., palyginti su 2014 m. Siekiant efektyviai valdyti ir mažinti Inspekcijos sunaudojamų energijos išteklių išlaidas įrengta saulės fotovoltinė elektrinė ant Inspekcijos administracinio pastato Vilniuje.

Atlikti tyrimai, vykdytos apklausos

▫ Siekdama įvertinti motorinių transporto priemonių, kurios pritaikytos eismui kairiąja kelio puse ir (ar) turi vairą dešinėje pusėje, taip pat priekabų, kurios pritaikytos eismui kairiąja kelio puse, galimybę dalyvauti viešajame eisme Lietuvos Respublikoje, Inspekcija užsakė motorinių transporto priemonių, kurios pritaikytos eismui kairiąja kelio puse ir (ar) turi vairą dešinėje pusėje, taip pat priekabų, kurios pritaikytos eismui kairiąja kelio puse, tyrimą atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimo projektą dėl transporto priemonių, kurių vairo mechanizmas yra dešinėje pusėje, pritaikytų eismui kairiąja kelio puse. Vilniaus Gedimino technikos universitetas atliko tyrimą ir pateikė darbo ataskaitą.

▫ 2015 m. lapkričio mėn. buvo vykdyta kasmetinė anoniminė Inspekcijos klientų apklausa. Apklausos tikslas – siekiant tobulinti Inspekcijos veiklą ir skatinti teigiamą klientų požiūrį, iširti ir įvertinti, ar klientai patenkinti Inspekcijos veikla, aptarnavimu, ūkio subjektų priežiūra ir teikiamomis administracinėmis paslaugomis, nustatyti tobulintinas Inspekcijos veiklos sritis, lemiančias didesnę klientų pasitenkinimą. Inspekcijos veiklos kokybė antrus metus iš eilės įvertinta 4,6 balo iš 5 galimų (2013 m. – 4,3). Apibendrinus apklausos rezultatus nustatyta, kad aukščiausiu balu Inspekcijos klientai įvertino aptarnavimo kokybę – 4,65 balo (2014 m. – 4,6). Inspekcijos pareigūnų elgesys (mandagumas, geranoriškumas ir kt.) kontrolės metu 2015 m. taip pat įvertintas palankiau – 4,5 balo (2014 m. – 4,4). Inspekcijos informacijos teikimo kokybės vertinimas klientams aktualiomis temomis taip pat pakilo ir buvo 4,4 balo (2014 m. – 4,3). Inspekcijos klientų manymu, paslaugų užsakymas internetu supaprastina paslaugų gavimo procedūras. Jis buvo įvertintas 4,7 balo (2014 m. – 4,3). Elektroninių administracinių paslaugų patogumas buvo įvertintas 4,6 balo (2014 m. – 4,3). Nemažai respondentų per 2015 m. Inspekcijos vykdomose ūkio subjektų veiklos priežiūros ir administracinių paslaugų teikimo srityse pastebėjo teigiamų pokyčių. Palankiai vertinamos elektroninės administracinės paslaugos. Teigiama, kad šios paslaugos yra patogios ir taupo Inspekcijos klientų laiką, – norint gauti administracinę paslaugą atvykus į Inspekciją nereikia ilgai laukti eilėse, nes paslaugos suteikiamos operatyviau, visos procedūros tapo paprastesnės. Inspekcija gavo įvairių rekomendacijų dėl savo veiklos gerinimo. Respondentų nuomone, kai kurių administracinių paslaugų teikimo terminai galėtų būti trumpesni, be to, reikėtų supaprastinti elektroninių paslaugų užsakymo sistemą, kuri yra gana sudėtinga. Inspekcijos klientai taip pat pageidauja daugiau geranoriškumo ir bendradarbiavimo. Apie pusę rekomendacijų pateikusių respondentų nurodė, kad Inspekcija patenkina jų lūkesčius.

▫ Siekiant plėtoti Inspekcijos darbuotojų grįžtamojo ryšio užtikrinimo sistemą 2015 m. antrus metus iš eilės Inspekcijos darbuotojams buvo pateikta anketa. Apklausos tikslas – išsiaiškinti darbuotojų nuomonę apie personalo valdymą, nustatyti tobulintinas personalo valdymo ir veiklos organizavimo sritis. Apklausos metu buvo siekiama atskleisti įvairius su personalu susijusius motyvavimo, skatinimo, mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo sistemos, palankaus darbo mikroklimato, bendravimo su vadovybe, profesinės pagalbos iš tiesioginių vadovų gavimo aspektus. Išanalizavus apklausos rezultatus, atsižvelgus į darbuotojų nuomonę, priimti sprendimai dėl personalo valdymo gerinimo priemonių įgyvendinimo.

Teisėkūros iniciatyvos

Siekiant efektyvesnio tam tikrų užsienio valstybių ir rūšių leidimų, kurių gaunami skaičiai yra nepakankami, naudojimo, Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2015 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 2B-279 „Dėl laikinosios 2016 metų užsienio valstybių leidimų vykdyti tarptautinį krovinių vežimą keliais išdavimo tvarkos“ nustatyta laikinoji 2016 metų leidimų išdavimo tvarka, kuria nustatytas mažesnis nei anksčiau Kazachstano trečiųjų šalių leidimų išdavimo vežėjui skaičius (iki vieno leidimo ne vienai, o trims leidimus naudojusiomis transporto priemonėms), taip pat numatoma, kad jei vežėjai negrąžino arba grąžino nepanaudotus 2015 metų šiuos Uzbekistano trečiųjų šalių ar Turkijos trečiųjų šalių leidimus, jiems išduodamų tokių leidimų skaičius mažinamas perpus.

Siekiant efektyvesnio visų užsienio valstybių leidimų, ne tik tų, kurių gaunami skaičiai yra nepakankami ir kurių išdavimas reglamentuojamas laikinąja tvarka, naudojimo, 2015 m. parengtas Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko įsakymo „Dėl Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2011 m. liepos 4 d. įsakymo Nr. 2B-268 „Dėl Užsienio valstybių leidimų vykdyti tarptautinį krovinių vežimą keliais išdavimo, naudojimo ir grąžinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Nujos tvarkos projektu planuojama nustatyti 8 savaičių terminą nuo leidimo išdavimo, per kurį vežėjas privalėtų grąžinti gautą leidimą. Projektu ketinama numatyti tam tikros rūšies leidimų išdavimo apribojimus mažinant išduodamų leidimų skaičių vežėjams, kurie per nustatytą terminą negrąžintų panaudotų, grąžintų nepanaudotus ar praneštų apie bet kokį tos valstybės ir rūšies leidimo praradimą.

Atsižvelgiant į teisės aktų pakeitimus ir vadovaujantis minimalios ir proporcingos priežiūros naštos verslui principu, 2015 m. Inspekcijos viršininko įsakymais pakeisti arba naujai priimti šie su ūkio subjektų priežiūra susiję teisės aktai: Ūkio subjektų rizikingumo vertinimo metodika; Ūkio subjektų, susijusių su kelių transporto veikla, keitimosi informacija elektroniniu būdu su Valstybine kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos tvarkos aprašas; Kontrolės aktų apskaitos, naudojimo ir saugojimo taisyklės; Ūkio subjektų patikrinimo klausimynai; Ūkio subjektų konsultavimo Valstybinėje kelių transporto inspekcijoje prie Susisiekimo ministerijos tvarkos aprašas; Valstybės tarnautojų, atsakingų už ūkio subjektų konsultavimą Valstybinėje kelių transporto inspekcijoje prie Susisiekimo ministerijos per konsultacijų centrą, sąrašas.

Tobulinant su kelių transporto priemonių techninės priežiūros ir atitikties įvertinimo sritimi susijusią teisinę bazę pakeisti ir patikslinti: Techniniai motorinių transporto priemonių ir jų priekabų reikalavimai; Nacionalinio ir mažos serijos nacionalinio transporto priemonių tipo patvirtinimo techniniai reikalavimai; Techninės apžiūros kontrolierių mokymo, žinių įvertinimo ir kontrolieriaus pažymėjimo išdavimo tvarka; Centralizuotosios techninės apžiūros duomenų bazės nuostatai; Techninių tarnybų veiklos taisyklės; Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimai.

Siekiant aiškesnio kelių transporto ir su kelių transportu susijusios veiklos priežiūros reglamentavimo, Inspekcijos nuomone, tobulintini šie teisės aktai, juos patikslinant ir (ar) papildant:

- Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksą
 - dėl teisės vykdyti tachografų techninę priežiūrą suteikimo, suteiktos teisės sustabdymo ir panaikinimo;
 - dėl keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais reglamentavimo;
 - dėl įgaliojimų atlikti krovinių tvirtinimo kontrolę suteikimo Inspekcijos pareigūnams ir prievolės tvirtinti krovinius bei atsakomybės vežėjams nustatymo.
- Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą:
 - nustatant administracinę atsakomybę asmenims, teikiantiems techninės priežiūros ir remonto paslaugas, dėl reikalavimų nesilaikymo;
 - nustatant administracinę atsakomybę už atsisakymą vykdyti kontrolės teisę turinčio pareigūno nurodymą važiuoti svertis, nustatant ne mažesnę kaip 3000 Eur baudos dydį;

- nustatant teisę Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pareigūnams surašyti administracinio nusižengimo protokolus pagal Administracinių nusižengimų kodekso 459 straipsnio 8 dalį;
- nustatant administracinę atsakomybę kelių transporto vežėjams už krovinių vežimą jų tinkamai nepritvirtinus.
 - Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymą;
- nustatant atsakingų institucijų ir subjektų funkcijas formuojant ir įgyvendinant saugaus eismo automobilių keliuose politiką;
- nustatant aiškesnį teisinį reglamentavimą dėl reikalavimų ūkinės veiklos subjektams (vairavimo mokykloms, techninių apžiūrų, techninių ekspertizių įmonėms ir pan.) nustatymo ir teisės užsiimti tokia veikla suteikimo, sustabdymo, panaikinimo ir pan.

Tarptautinis bendradarbiavimas

2015 m. Inspekcijos atstovai dalyvavo ES Tarybos Techninio derinimo grupės Variklinių transporto priemonių vidaus rinkos pogrupio darbo grupės³⁸ veikloje ir Europos Komisijos komitologijos³⁹ darbo grupėse, Lietuvai atstovauta septyniuose šių darbo grupių posėdžiuose.

2015 m. gruodžio mėn. organizuotas susitikimas su Estijos Kelių administracijos atstovais, kurio tikslas geriau pažinti Lietuvos sukurtą techninių apžiūrų sistemą, perimti Lietuvos patirtį diegiant centralizuotą techninės apžiūros duomenų bazę.

2015 m. liepos 1 d. Inspekcija vieneriems metams iš Nyderlandų perėmė pirmininkavimą Europos kelių transportą kontroliuojančias institucijas vienijančiai organizacijai *Euro Contrôle Route* (toliau – ECR). Atsižvelgdami į tai, Inspekcijos atstovai 2015 m. birželio 16–18 d. Nyderlanduose, Amsterdame, dalyvavo ECR Valdymo komiteto posėdyje ir ECR organizuotoje konferencijoje „Intelektuali kontrolė. Geresnė kontrolė, mažiau patikrinimų“, kur pristatė planuojamas pirmininkavimo veiklas. Konferencijoje Amsterdame buvo pristatytos Europos kelių transporto tendencijos ir pokyčiai, aptarta eismo saugos ir sąžiningos konkurencijos svarba kelių transporto srityje, kelių transporto kontrolės iššūkiai ES sumažėjus kontroliuojančių institucijų žmogiškiesiems ištekliams, konferencijos dalyviai pasikeitė patirtimi apie rizikos vertinimo sistemų naudojimą ES valstybėse narėse, taip pat aptarė naujovių ir intelektualios kontrolės būdų panaudojimą kelių kontrolei ateityje.

2015 m. lapkričio 11–12 d. Inspekcija vadovavo Vilniuje organizuotiems ECR Valdymo komiteto posėdžiams. Į posėdžius susirinko ECR nariai iš 14 ES valstybių, taip pat buvo pakviesta svečių iš Latvijos, Estijos, Baltarusijos ir Ukrainos. Posėdžių metu buvo aptarti Lietuvos pirmininkavimo prioritetai, ECR statuso keitimo į Europos teritorinio bendradarbiavimo grupę klausimai, darbų vykdymo eiga ir tolesni planai, 2015 m. ECR biudžeto vykdymas ir 2016 m. biudžeto planavimas, 2016 m. ECR konferencijos organizavimas Lietuvoje, pristatyti ECR darbo grupių veiklos rezultatai, įvyko Vykdomojo komiteto nario rinkimai, naujos valstybės buvo pakviestos įstoti į ECR.

2015 m. Inspekcija aktyviai dalyvavo tarptautinėse priemonėse bei projektuose su kaimyninėmis valstybėmis ir kitomis šalimis. Palaikyti artimi ryšiai su ECR nariais, vykdytas glaudus bendradarbiavimas su Lenkija, Latvija, Nyderlandais, Belgija, Jungtine Karalyste, Vokietija ir kitomis šalimis.

Lietuva būdama ECR narė nuolat dalyvauja bendruose mokymuose, patikrinimuose, keičiasi informacija kontrolės klausimais su kitais ECR nariais. 2015 m. vasario 9–15 d., 2015 m. rugsėjo 14–20 d., 2015 m. lapkričio 16–22 d. Inspekcija kartu su kitomis ECR narėmis vykdė prevencinę priemonę – tikrino keleivius ir krovinius vežančias transporto priemones. Vykdytų prevencinių

³⁸ Techninio derinimo grupės Variklinių transporto priemonių vidaus rinkos pogrupio darbo grupė (angl. *G.07.B1.B2 Technical harmonisation – Motor vehicles*).

³⁹ Komitologija – tvarka, pagal kurią Europos Komisija, padedama iš ES valstybių narių atstovų sudarytų komitetų, vykdo jai ES teisės aktų leidybos institucijų suteiktus teisės aktų įgyvendinimo įgaliojimus.

priemonių metu, tikrinant Lietuvoje ir užsienio valstybėse įregistruotas krovines transporto priemones, dėmesys buvo skiriamas transporto priemonių techninei būklei, vairavimo ir poilsio režimo dokumentams, vairavimo ir poilsio režimo apskaitos tvarkymui apgaulės būdu, tam naudojant transporto priemonėse įrengtus įrenginius ir (ar) prietaisus, atjungiančius nors vieną iš tachografo funkcijų arba galinčius turėti įtakos tachografo veikimui, transporto priemonėse įrengtų greičio ribojimo prietaisų naudojimo reikalavimų, pavojingųjų krovinių vežimo, kabotažinio vežimo ir keleivių vežimo užsakomaisiais reisais reikalavimų laikymuisi.

2015 m. Inspekcija, vadovaudamasi 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/22/EB⁴⁰ 5 straipsnio nuostatomis, kartu su Lenkijos transporto inspekcijos pareigūnais ir Latvijos policijos pareigūnais dalyvavo bendruose krovinių ir keleivinių transporto priemonių patikrinimuose, kurių metu Lietuvos-Latvijos ir Lietuvos-Lenkijos pasienio ruožuose buvo kontroliuojamas tarptautinio krovinių vežimo leidimų naudojimo, vairuotojų vairavimo ir poilsio režimo, transporto priemonių techninės būklės, tachografų ir greičio ribojamųjų prietaisų, keleivių ir krovinių licencijavimo tvarkos, sunkiasvorių ir pavojingųjų krovinių vežimo ir kitų reikalavimų laikymasis. Per metus įvyko 13 bendrų patikrinimų (6 su Lenkijos ir 7 Latvijos pareigūnais).

Be to, vykdam Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo ir iš dalies keičiančio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 3821/85 ir (EB) Nr. 2135/98 bei panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 3820/85 22 str. 2 d. ir Tarybos Reglamento (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų 19 str. 3 d., Inspekcija per 2015 m. išsiuntė 20 raštų ES šalių narių kelių transporto priežiūrą vykdančioms institucijoms dėl šių šalių vairuotojų padarytų pažeidimų Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2015 m. balandžio 2 d. Lietuvos-Latvijos pasienyje (Saločiuose) įvyko Inspekcijos ir Latvijos policijos atstovų susitikimas ir bendras patikrinimas. Per susitikimą buvo aptartas 2015 m. bendrų patikrinimų organizavimas ir vykdymas, vadovaujantis 2006 m. kovo 15 d. Europos ir Tarybos direktyvos 2006/22/EEB 5 straipsnio nuostatomis, pasirengimas dalyvauti 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų finansuojamose bendradarbiavimo per sieną programose. Taip pat buvo apsvarstyta galimybė per 2015–2016 m. Lietuvos pirmininkavimo ECR laikotarpį Latvijai tapti šios organizacijos nare.

2015 m. gegužės 21 d. Kaune įvyko Inspekcijos ir Lenkijos Palenkės vaivadijos kelių transporto inspekcijos Balstogėje pareigūnų susitikimas. Susitikimo dalyviai, apžvelgę ir teigiamai įvertinę sėkmingai įgyvendintą Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo projektą „Saugūs keliai – tarpvalstybinis Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimas siekiant gerinti gyventojų ir aplinkos apsaugą“, aptarė galimas tolesnio bendradarbiavimo kryptis ir pasirašė ketinimų protokolą. Susitikimo metu taip pat buvo aptartos sąlygos ir galimybės dalyvauti iš dalies ES 2014–2020 m. Lietuvos ir Lenkijos, Pietų Baltijos, Baltijos jūros regiono ir *Interreg Europe* programų lėšomis finansuojamuose bendruose projektuose.

2015 m. rugsėjo 3 d. Olštyno mieste, Lenkijoje, įvyko Inspekcijos ir Lenkijos Varmijos Mozūrų vaivadijos kelių transporto inspekcijos Olštynė bei Palenkės vaivadijos kelių transporto inspekcijos Balstogėje pareigūnų susitikimas. Vykdydami 2015 m. liepos 18–19 d. Lietuvos ir Lenkijos bendros komisijos kelių transporto veiklos klausimais posėdžio metu priimtą nutarimą bendrais Lietuvos ir Lenkijos inspekcijų veiksmais sustiprinti kelionės leidimų kontrolę prie išorinių ES sienų ir vadovaudamiesi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/22/EB 5 straipsniu, susitikimo dalyviai aptarė kelionės leidimų kontrolės ypatumus, sutarė dėl koordinuotos kontrolės formų, paskyrė bendros kontrolės koordinatorius, aptarė galimybes į bendrą kontrolę pakviesti kitas institucijas (policijos, pasienio tarnybos, muitinės ir pan. atstovus). Taip pat buvo aptarti gerosios praktikos pasikeitimo, bendrų mokymų bei informacijos apie atliekamos bendros kontrolės rezultatus pasikeitimo klausimai.

⁴⁰ Minima 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/22/EB dėl būtiniausių sąlygų Tarybos reglamentams (EEB) Nr. 3820/85 ir (EEB) Nr. 3821/85 dėl su kelių transporto veikla susijusių socialinių teisės aktų įgyvendinimo ir panaikinanči Direktyvą 88/599/EEB.

Dalyvavimas Dvynių programoje

Siekdama plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą, gerinti administracinius gebėjimus ir ieškoti naujų bendradarbiavimo formų su giminingomis kitų valstybių institucijomis, 2015 m. Inspekcija aktyviai dalyvavo ES Dvynių programoje.

- 2015 m. sėkmingai užbaigtas 19 mėn. trukęs Dvynių programos projektas „Parama pavojingųjų krovinių gabenimui“⁴¹ (Turkijoje), kuriame Inspekcija dalyvavo kaip jaunesnysis partneris. Projekto vyresnysis partneris – Lenkijos vyriausioji kelių transporto inspekcija. Bendra projekto vertė – 950 tūkst. Eur. Projekto vykdymo metu 2014–2015 m. Inspekcijos atstovai dalyvavo dešimtyje misijų, kurių metu Lietuvos ir Lenkijos kelių transporto inspekcijų ekspertai su kolegomis Turkijoje dalijosi patirtimi ir praktinėmis žiniomis apie pavojingųjų krovinių gabenimo procedūras, pavojinguosius krovinius vežančių vairuotojų ir saugos specialistų rengimą, jų mokymo ir egzaminavimo tvarką, pavojingųjų krovinių vežimo priežiūros keliuose užtikrinimą. Šis projektas davė teigiamų rezultatų ne tik Turkijos institucijoms – savo kompetenciją tobulino ir Inspekcijos specialistai, matydami kitų šalių geriausią praktiką, buvo užmegzti nauji tarptautiniai ryšiai tarp savo srities specialistų. Mūsų šalies specialistų pastangos ir rezultatai buvo teigiamai įvertinti Turkijos kompetentingų institucijų atstovų, tai neabejotinai sustiprino Lietuvos ir jos institucijų įvaizdį.

- 2015 m. Inspekcija kartu su projekto partneriais – Lenkijos vyriausiąja kelių transporto inspekcija (vyresnysis partneris) ir Vokietijos krovinių gabenimo federaline kontrolės tarnyba (jaunesnysis partneris) dalyvavo dar viename Dvynių programos projekte „Parama Ukrainos infrastruktūros ministerijai stiprinant komercinio kelių transporto saugos standartus“, kuriame Inspekcija vykdė jaunesniojo partnerio funkcijas. 2015 m. prasidėjęs projektas truks 21 mėn. Bendra projekto vertė – 1,55 mln. Eur. Šis projektas skirtas stiprinti Ukrainos infrastruktūros ministerijos gebėjimus siekiant įgyvendinti ES taikomus komercinio transporto saugos reikalavimus. Bendras numatomas projekto rezultatas – dalyvaujančių šalių institucijų administracinių gebėjimų stiprinimas. Projekto metu Lietuvos, Lenkijos ir Vokietijos ekspertai su kolegomis Ukrainoje dalysis patirtimi ir praktinėmis žiniomis apie vežėjų licencijavimą, transporto vadybininkų egzaminavimą, profesionalių vairuotojų mokymą, transporto priemonių tipo patvirtinimą, krovinių vežimo priežiūros keliuose užtikrinimą. Projektas vykdomas sėkmingai ir duoda teigiamų rezultatų. Lietuvos, Lenkijos ir Vokietijos ekspertai įvykdė visas planuotas užduotis, atliko teisės aktų lyginamąją analizę, parengė profesionalių vairuotojų ir vadybininkų mokymų programas, dalijosi gerąja praktika, suteikė visą prašomą informaciją Ukrainos atstovams. 2015 m. Inspekcijos atstovai dalyvavo 11 misijų Ukrainoje. 2015 m. rugsėjo 28–29 d. vyko Ukrainos institucijos atstovų mokomasis vizitas Lietuvoje. Ukrainos kompetentingų institucijų – Ukrainos infrastruktūros ministerijos ir Valstybinio kelių transporto mokslo ir mokslinių tyrimų plėtros instituto – atstovai buvo supažindinti su Inspekcijos patirtimi įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos Nr. 2003/59/EB ir reglamento (EB) Nr. 1071/2009 reikalavimus vairuotojų ir kelių transporto vadybininkų profesinės kompetencijos srityje, lankėsi Panevėžio darbo rinkos mokymo centre, kuriame susipažino su profesionalių vairuotojų mokymu, apžiūrėjo mokymo centro autodromą, be to, Inspekcijoje stebėjo transporto vadybininkų egzaminavimo procesą, susipažino su egzaminavimo tvarka.

IV. DALYVAVIMAS TARPINSTITUCINĖJE PROGRAMOJE

2015 m. Inspekcija dalyvavo įgyvendinant Valstybinės saugaus eismo plėtros 2011–2017 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinį veiklos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 125 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 5 d. nutarimo Nr. 1165 „Dėl Valstybinės saugaus eismo plėtros 2011–2017 metų

⁴¹ Projektas „Parama pavojingųjų krovinių gabenimui“ angl. – *Assistance on the Transport of Dangerous Goods*.

programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“. Informacija apie tarpinstitucinio veiklos plano įgyvendinimą pateikta šios ataskaitos **2 priede**.

V. KITŲ METŲ SIEKIAI, IŽVALGOS, PRIORITETAI

1. Tobulinant funkcijų atlikimą, ieškoti būdų racionalesniems veiklos procesams kurti. Atliktos sisteminės funkcijų analizės pagrindu, taikant racionalių vadybos metodus, įgyvendinti efektyvaus valdymo ir veiklos gerinimo sprendimus (vidaus procesų konsolidavimą, darbuotojų motyvavimą ir kt.).

2. Toliau tobulinti vienodą ir kokybišką konsultavimo sistemą Inspekcijos kompetencijos klausimais, gerinti informacijos prieinamumą ir kokybę, tęsti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“ patvirtintų priežiūros funkcijų optimizavimo principų ir priežiūros institucijų veiklos pagrindinių nuostatų įgyvendinimą.

3. Siekiant tobulinti elektroninių paslaugų prieinamumą ir patogumą piliečiams ir verslui, kurti bendrą kelių transporto veiklos pažangių elektroninių paslaugų teikimo, konsultavimo ir informavimo sistemą, veiksnius ir iniciatyvias (proaktyvias) priemones, kurios kelių transporto veikla užsiimantiems ūkio subjektams padėtų tinkamai vykdyti veiklą.

4. Inicijuoti teisės aktų ir teisės aktais reguliuojamų procedūrų tobulinimą, siekiant didinti kelių transporto sektoriaus konkurencingumą, mažinant administracinę naštą.

5. Siekiant optimizuoti administracinių paslaugų teikimo procesus, atlikti šių paslaugų teikimo funkcijų analizę dėl galimybės siūlyti perduoti atitinkamų administracinių paslaugų teikimą išoriniams tiekėjams (kitoms institucijoms, valstybės įmonėms ar privatiems ūkio subjektams).

6. Didinti Inspekcijos valdomos informacijos atvirų duomenų (*Open Data*) naudojimo galimybes.

7. Diegiant racionalaus išteklių naudojimo sprendimus, siųsti elektronines siuntas (įskaitant dokumentus) per Nacionalinę elektroninių siuntų informacinę sistemą valstybės institucijoms ir kitiems prisijungimą prie „e. pristatymo“ sistemos turintiems subjektams.

8. Tobulinti rizikos vertinimu pagrįstą ūkio subjektų priežiūrą ir kontrolės procesus, diegti naujus technologinius sprendimus priežiūros srityje.

9. Gerinti kontrolės kelyje kokybę, didinti proceso skaidrumą ir efektyvumą, ieškoti veiksmingų antikorpucinių sprendimų ir juos įgyvendinti.

10. Įvertinant kontrolės procesus, procedūras ir teisės aktų nuostatas, diegti mobiliojo inspektoriatų modelį.

11. Ieškoti veiklos efektyvumo gerinimo būdų, rengti veiklos efektyvumo gerinimo planus ir juos įgyvendinti. Siekiant efektyviai valdyti ir mažinti Inspekcijos naudojamus išteklius, tobulinti Inspekcijos informacinių technologijų ir ryšių infrastruktūrą, pasirengti valstybės informacinių sistemų perkėlimui į duomenų centrą, diegti kitus efektyvesnio ir racionalesnio išteklių naudojimo sprendimus.

12. Plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą, dalyvauti vystomojo bendradarbiavimo projektuose, siekiant gerinti administracinius gebėjimus.